

ዒድ አልፈጥር አልሙባረክ፡ የም 30 ማርስ እብ ሕሽመት ተዐየደ

ዒድ አልፈጥር አልሙባረክ ናይ ሰነት 1446 ህጅሪያ፡ የም 30 ማርስ 2025 እት ኩለ ወጠን እብ ሕሽመት ተዐየደ።

እት አሰመረ፡ አላፍ ምእምኒን አሰቡሕ ምን መሳጅድ ወጀዋም ተካቢር እት ወዱ ዲብ ሚዳን ሄለል ሰብተምበር ሐቀለ ትጀምዐው፡ እብ ሙፍቲ ኤረትርየ ወመስኦል ውቅል ልጅነት ወሽኡን እሰላሚየ መውላነ ሼኽ ሳልም ኢራሂም አልሙኽታር ዲብ ልትመርሖ፡ ሰላት አጅማዐ ትሰለው።

ዲብለ ውዘራእ ለብእቶም ውቁላም ሰብ ሰልጠት ወሕኩመት ወጀብሀት፡ ክምሰልሁመ መርከዞም ዲብ ኤረትርየ ላቱ ዲፕሎማሲያን ለሐድረው ዲብ፡ እብ ተለፍዝዮን ኤረትርየ ወክርን ገቢል ሙባሽር ለትጠለቀት ዐደት፡ መውላነ ሼኽ ሳልም ኢራሂም፡ ተርጀመት ወዋጅባት ስያም ረመዳን ወዒድ አልፈጥር፡ ፈዋእድ ስያም፡ ክምሰልሁመ ተርጀመት ዒድ ዲብ ሚን አድም ወመጅተማዕ ወዘነት ለከሰስ ተውዴሕር ርሒብ ቀደመው።

እለ አምዕል እለ፡ አምዕል ፍቲ፡ ረሕመት ወእንሳንደት ክምተ፡ ዲብ ሰዋልፍነ ወዲንን እግል ንሰበት

ለአትፋቀደው መውላነ ሼኽ ሳልም፡ እግል የታይም ወሕንዛም ስድየት እግል ዲብ ሐዘን ለህለው ወሐመድም አትሳጅዖት ዋጅብ ክምቲ እንዴ አሸረው፡ በራምጅ ተበረዓት ደም እግል ልትዐውት ምእምኒን ዶሮም

እግል ሊደው ትፋነው። ሙፍቲ ኤረትርየ ወመስኦል ውቅል ልጅነት ኢፍታእ ወሽኡን እሰላሚየ መውላነ ሼኽ ሳልም ኢራሂም አልሙኽታር ዲብ ደንገቡ፡ እት ውሕደትን እግል ንትሓፈዝ

እንዴ አትፋቀደው፡ እግል ዐድነ ሰላም ወተጠውር፡ እግል መንጠቀትን ወእዲንን ህዬ መስኩባት ተምነው። ሙሻርከት ዲብለ ሀበወ ረአይ፡ ዲብ ደውለትክ ምስል ሽዑብክ ለልትዐየድ ዒድ ጠምጠም

ወተርጀመት ክምቡ ሐቀለ ሸርሐው፡ እግል ቅዋት ድፋዕ ኤረትርየ ሰኔት ትምኔቶም ሸርሐው። ዒድ አልፈጥር አልሙባረክ፡ ዲብ መዳይን ብዕድ ወብዱር ኤረትርየ፡ እለ እብለ ትሸብህ ገቢይ ተዐየደት።

መድረሰት ዋርሳይ ይክአሎ -ሳው፡ ናይ ሐል ጌማም ድራሰት ትወዴ

ዲብ ሳው ለህሌት፡ ምን ኩለ ወጠን ምን ህለየ መዳርስ ናይ 11ይ ፊሰል ምህርሆም ለአትመመው እንዴ ትክበተት ናይ 12 ፊሰል ድራሰ ለተህይብ መድረሰት ዋርሳይ ይክአሎ፡ ጌማም ሰነት ድራሰት 2024/2025 ወዴት።

እት የም 25 ወ 26 ማርስ እት ገብእ ጌማም፡ መስኡሊን አፍርዐት ተዕለም እት አቃሊም፡ ውሕዳት መዳርስ 2ይት ደረጃት ፡ መስኡሊን ከደማት እጅትማዕየት እዳረት አቅሊም፡ ወካይል ጀብህት ወመሓብር ወጠን፡ ክምሰልሁመ ውቁላም ቅደደት ወመረብየት ደረሰ መርከዝ ተእሂል ክድመት ወጠን ሻረከው።

ምዲር ካልአይት ደረጃት መድረሰት

ዋርሳይ ይክአሎ - መምህር ርእሶም ገብረህይወት እት ቀደመየ ተቃረር፡ እት ሰነት ድራሰት 2024/2025 ምን 111 መዳርስ ካልአይት ደረጃት ለመጽአው፡ 50.4 ምእታይት አዋልድ ለብእቶም ሐድ 20 አልፍ ደረሳይ ክም ትክበተው እንዴ አሸረ፡ 99 ምእታይት ድራሰም እብ ዋጅብ ክም ታብዐው ሐበረ።

ዲብለ መናሰባት ውሕዳት ቀድያት አካዳምየት ደረሰ፡ ዓዳት፡ ርያደት፡ ዓፍየት ወጠወርት መቅደረት አዳም ወብሐሰ ወብዕዳም ሃይባት ሰዳይት ውሕዳት ተቃረር ሸቅለን ቀደመየ።

መሻርከት ህድግ ሕበር ክም ወደው፡ ወራታት ደረሰ ወአድረሱት ለለዐናቅፍ መሓግዝ እንዴ ተአመረ

አገድ ሐል ሻፍግ እግል ልርከብ፡ ደረሰ ዕውታም እንዴ ገብአው እግል ልፍገር ወአምር ካፊ እግል ለህሌ

እግሎም እት አቃሊም ለህለየ መዳርስ ካድመን እግል ለአደቅቡ ምህር-ሰናት እብ ለትወቀለ እግል ልትሸቁ ዲብ፡

ዲብ ተውዘዕ መደርሲን ለልትርኤ መትአካር ሐል እግል ልግባእ እለ ለልብል አረአ ቀደመው።

ወኪል ወዘር ተዕለም አሰይድ ጴዋርስ ህይሌማርያም ዲብ ቀደመየ ከሊመት ደብእ፡ ዲብለ ጌማም - ኩሎም ለከሰሰም ጀሃት ሻረቡቶም፡ ለእንከ ነዋቅስ እንዴ ተአመረ እግል ልትሰየሕ ሴድያይ ክምቲ እንዴ አሸረ፡ ባቄዕ መዋዋን እግል ልትብኤ፡ ዶር መደርሲን ምህም ሰበት ቱ፡ እትሊ መጽል እለ እብ መትአያስ እግል ልትከደም ትፋኑ።

መድረሰት 2ይት ደረጃት ዋርሳይ ይክአሎ፡ እት የም 24 ማርስ ናይ ሰነት 2024/2025 ወራታት አትመመት።

ባርንቶ፡ መድረሰት ሴድየት ኔርስ ባርንቶ እግል 18 ወሬሕ ለአድረሰቶም ሴድየት ኔርስ አድሐረት

መድረሰት ሴድየት ኔርስ ባርንቶ፡ እግል 18 ወርሕ ተእሂል ተህይዞም ለዐለት 82 አንፋር 34 ወ35 ድውረት ክድመት ወጠን፡ እት የም 29 ማርስ

አድሐረት። ደረሰ ለተህየቡም ደርስ እብ ፍዕል ወሸርሕ እብ በቃዐት ክም አትመመው ለሸርሐ ሙዲርለ መድረሰት መምህር

ቶማስ ዘርእማርያም፡ ለትደሐረው እት ልትየመም እት አካን አርወሐቶም እት ጠወር እግል አድረሰዮም ሽዑብ ወሕኩመት እብ ነሳሐት እግል ልክደሙ ትፋኑ።

መመቅረሓይ መዳርስ ሴድየት ኔርስ እት አቃሊም አሰይድ ሚካኤል ጀህራይ እብ ተረቱ፡ እት አቃሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ፡ ግብለት ወጋሽ-በርከ ለብእተን 3 መድረሰት ሴድየት ኔርሴ አሸክ እለ እት 12 ደውረት ሐድ 58 ምእታይት አዋልድ ለብእቶም 3,645 ሰብ-ምህነት ክም አድሐረየ

እት ሸርሕ፡ እት ወጀዶት መቅደረት በሸር ወወሰዶት ከደማት ዓፍየት ተረት ለአገደየ ክምሰል ህለየ ሸርሐ።

ወኪሊትላ ደሕረው እብ ተረት፡ ሸዕሮም እት ከድም ሙስተቅብሎም ለለአደምኖ እብ ተዕለም ክምሰል ነሰአው እት ተሐብር፡ እት ልትየመም እት አካን እብ መትሰባል እግል ልክደም ለሰምቲ መዳሊት አክደት።

እት ወዛረት ዓፍየት ናይ ዶሊ ዳይሬክተር ቅሶም ስያሰት፡ ስታት ወመቅደረት በሸር ዶ/ር ብርሃኔ ደብሩ እት እግል ሓላፊ ልእከት፡

ዕልብ ሴድየት ኔርስ ምን ዓም እት ምህነት ዓፍየት ለትፈረረት መቅደረት በሸር 40 ምእታይት ክምሰል ገልብብ እት ለሐብር፡ ስታት ወዛረት ዓፍየት እግል ልትሰርገል ዶር ዐቢ ክምሰል ቡ ወደሐ። እት ደንገቡ፡ ፍገሪት ሰኔት እግል ሰጀለው ጀዋእዝ ተህየቡ።

እት ሰነት 2005 ለአንበተት መድረሰት ሴድየት ኔርስ ባርንቶ፡ እት 12 ደውረት 1,244 ሴድየት ኔርሴ እት 4 ኮርሳት ህዬ 126 ኢጋር ሐካይም ክም አድሐረት ወሳይቀ ለአፍህም።

ኤሪትሪያን ሰካን ድወል ካርጅ ወራታት ዲፕሎማሲያት ወዲ

ኤሪትሪያን ሰካን ናይሮቢ - ኬንያ፣ ጀርመን፣ ፔን - አስትርያ ኦሬንጅ-ካውንቲ - ካሊፎርኒያ ዲብ እለ ሳምን እለ ወራታት ዲብሎማሲያት ገቢል ወደው።

ጃልያት ኤሪትሪያን ዲብ ናይሮቢ - ኬንያ ዲብ የም 23 ማርች ዲብ ወዲቱ ሳብዓይ ሙእተመር፣ 11 ለአንፋረ ሐዳስ መመቅረሐይት ልጅነት ሐረው።

ሰፊር በየኔ ርእሶም ዲብ ቀደመየ ከሊመት፣ ወጠንያይ ቅደም፣ ዓዳት ወለመድ እንዴ ሐፊዝክ ዲብ አግማም ምስተቅበል እግል ዐደየቱ መትጸጋም ምህም ጋር ክምቱ እት ለሀብር፣ ሕሩያም ለሀለው መመቅረሐይት እትሊ መጃል እብ ሕሰር እግል ልሸቀው ትፋኑ።

ሕድ እበ ሸብሁ፣ ጃልያት ኤሪትሪያን ሰካን ጀርመን ዲብ የም 22 ማርች ዲብ መዲነት

ፍራንክፈርት ካልኦይ ሙእተመረ ወዲት።

ርኢሰለ ጃልያት አሰይድ የውሀንስ ርእሶም እት ከሊመቱ፣ ሐቆ አወላይ ሙእተመር፣ መትነዝምክ እንዴ አሰፊክ ዲብ ፍዕል እግል ልውዐል ለትኤትነ በራምጅ እብ እህትማም ክምሰል ትሸቀ እንዴ አሸረ፣ ነዋቅስ እንዴ ትሰይሐ፣ ሐሰታት እንዴ ሐፊዝክ እበ ትደቀበት ሸቅት፣ እለ መርሐለት ለትጠልቡ ክምቱ አፍሀመ።

መስኦል ቅደይ ሰፋረት ኤሪትሪያን ዲብ ጀርመን አሰይድ የውሀንስ ወልዱ እብ ጀሀቱ፣ ጃልያት ኤሪትሪያን ዲብ ጀርመን ባጽሐተ ለሀሌት ደረጃት ተጠውር፣ አሳስ ድቁብ ሰበት ተ፣ ዲብ አደቀበት መትነዝም ወመትወራራስ እንዴ ደቀበት እግል ትሸቁ ትፋኑ።

ዲብ ደንጎቤ፣ እግል ክልኤ ሰነት

ለትከድም ሐዳስ መመቅረሐይት ጀሀት ትትሐሬ ዲብ ሀሌት፣ እብ ደረጃት መዳይን ለትከምከመ ጃልያት፣ መሸርዕ መድረሰት ዳክልየት አፋምቦ እግል ዐውቶት መዳሊተ አከደት።

እብ ጀሀት ብዕደት፣ ዓም ቁንሰል ኤሪትሪያን ዲብ ፍራንክፈርት አሰይድ ክብረኣብ ተከስቱ ወመስኦል ቅደይ ሸዐብ ወጃልየት አሰይድ ከሕሳይ ተወልዱ፣ ዲብ የም 15 ማርች እግል ኤሪትሪያን ሰካን ፔን - አስትርያ ሰሚናር ወደ።

ለሰሚናር፣ ዲብ ሓድር ተዋልል ዐድኑ ልትሸቁ ለህለ በራምጅ ዐማር ወናይ መንጠቀት ተጠውራት ለረከዘ ሸፊሕ ትቀደመ ዲብ።

እምበልሁመ፣ ኤሪትሪያን ሰካን ኦሬንጅ- ካውንቲ - ካሊፎርኒያ፣ ዲብ የም 15 ማርች እድንያይት አምዕል አዋልድ አንሳት ዐየደው።

ውዛረት ሐርሱ፣ አንፋረ እግሎም እዳረት ሕሳብ ወተውሲቅ ተአደርሰ

ውዛረት ሐርሱ፣ ዲብ ምዴርያት አቅሊም ግብለት እግለ ሸቁ ሐዳይስ ወገዳይም አንፋረ፣ ዲብ ጽብጠት እዳረት ሕሳብ ወወሳይቅ፣ ወዐፍሽ ለረከዘ ተእሂል ምን የም 24 አሰክ 28 ማርች ዲብ መንደፈረ ዝመት።

እት ዓደትለ መድሐራት ዲብ ውዛረት ሐርሰ መስኦል ፈርዕ ከደማት በርከት እትይ አሰይድ የሴፍ ተወልዱ እት ቀደመየ ከሊመት፣ ለእብ ፍዕል ወነዘር እንዴ ትተለ ለተሀየብ ተእሂል፣ በቃዐት ለቡ አግቡይ ሸቅል እንዴ ትተብወው፣ ከደማት ሳፊ ወሻፍግ ከደማት እግል ልትአከድ ለሰዴ ክምቱ ሸርሐ።

እት እዳረት አቅሊም ግብለት ሙዲር ዓም ቅስም ሐረስ ወአርድ አሰይድ የማኔ አባይ እብ ጀሀቱ፣ እትይ እግል ልትደቀብ እንዴ ትበሀለ ለልትዳሌ ዘርእ ወጃቱ ድድ ባልዒን አሳት ሐርሱ፣ ወሸፍር፣ ዲብ ወክዱ እት ሐረስቶት እግል ልብጸሕ ለደርሰው እት ልትየመዋ እት አነን፣ ለልትሀየቦም ሸቅል እብ ቀልብ ናስሕ እግል ለአግዱ አትፋቀደ።

ለደርሰው እብ ጀሀቱም ለከሰበው አምር ዲብ አግቡይ ሸቅሎም ለዐለ ነዋቅስ እግል ለአሰኔ ለሰዴ ክም ቱ እንዴ ሸርሐው፣ መጋድዕ መካዝን ዐፍሽ ሐል እግል ልትባሰር እግሉ አትፋቀደው።

እት ደንጎቤ፣ ዲብ ውዛረት ሐርሰ መስኦል እዳረት ወማልየት አሰይድ ኤፍሬም ክፍሉ፣ አሮት ምን ዐባዩ አህዳፍ ውዛረት ሐርሰ እትይ እብ ቅያስ ወትዕየት ዓብዮት ክምቱ እንዴ ሐበረ፣ እለ እግል ልትዐውት፣ ናይ ተውዝዕ ወሕፍዘት ከደማት ዐቦት እትይ ሐርሰ እግል ለሀሌ ክም ለአትሐዜ ወእግል ፍዓልየቱ እግል ልትከደም ትላከ።

ሰንይቲ፣ መሕበር ምስኩናም ሐርብ እት አብካት ወተሐድያት አንፋሩ ልትጋሚ

ፈሬዕ መሕበር ምስኩናም ሐርብ ምሕርበት አቅሊም ግብለት፣ ዲብ ምዴርያት ሰንይቲ ምስለ ነብሮ አንፋሩ፣ ዲብ መትነፋዕ እብ መሕበር ለልትረከብ አብካት ወምስኩናም ለሳድፍ ተሐድያት ሀድገ።

ዲብ የም 26 ማርች እት መዲነት ሰንይቲ ዲብ ገብኦ እጅትመዕ መስኦል ፈሬዕ አሰይድ ወልደዝጊ ቴድሮስ ምሕርበት ምስኩናም ርሐም እንዴ ቀድረው መፍርየት እግል ልግብኦ ለሰዴ ለትፈናተ አብካት ልጣፈሕ ክም ሀለ እንዴ ሐበረ፣ ናይ ተእሂል አብካትመ እት ክሉ ልትሀየብ ክም ሀለ ሸርሐ።

ናይ እቅትሳድ ወእጅትማዕየት መሓግዝ ምስኩናም እንዴ ፈረግከ ሐል ባሳር ምን አግደ አህዳፍ ማሕበር ክምቱ ለሐበረ አሰይድ ወልደዝጊ፣ እብ ፍንቲት እግል አንሳት አንፋር መሕበር ለሳድፍ ወድ ምንክብ እበ ትደረሰት ገበይ ሐል እግል ልርከብ፣ ልትከደም ክም ሀለ አብርሀ።

እት ደንጎቤ አሰይድ ወልደዝጊ፣ ዲብ አቅሊም ክም መስል ሰኔት ለልትሐሰቦ ዲብ ትጃረት፣ ሐርሱ ወስናዐት ለሸቁ ምስኩናም ዕውታም ክም ሀለው እንዴ ሐበረ፣ ብዕዳምመ አሰርም እግል ልትለው አትፋቀደ።

እት ምዴርየት ምግብ ደንካልየ፣ ከዛን ንኡሽ ልትበኔ ሀለ

እት ራዋደ-ምዴርየት ምግብ ደንካልየ ገብእ ለሀለ ወራት ብንየት ከዛን ንኡሽ ሰኔ ገይስ ክም ሀለ ለሸቅል ታብዕ ለሀለ መሀንድስ መርሃዊ ኢሳቅ ሐበረ።

እለ እብ መዓወነት ሸዐብ ወዳሽ ሸዐቢ ልትሸቁ ለሀለ ከዛን፣ ወራት ብናለ ከዛን 40 ምእታይት ባጽሀት ክም ሀሌት ለሐበረ መሀንድስ መርሃዊ፣ ዲብ መጽእ ወሬሕ ጁላይ ክም ተመ 280 አልፍ ምትር ሙከዐብ ማይ እግል ልጽበዋ መስኢት ክም ሀለ አብርሀ።

መምቅረሓይ ሸቅል እዳረትለ ምዴርየት አሰይድ ኣደም ዐብደለ እብ ጀሀቱ፣ ለከዛን እግል ደገጊት ኪሚራ፣ ዱድ፣ ዐስቡይ፣ ሓሪኮማ ወራዋዳ ክድመት እግል ለሀብ ክምቱ ሸርሐ።

ናይ ዶሉ መስኦል ሐርሰ ወአርድ አቅሊም ግብለት በሐር ቀየሕ፣ መሀንድስ ዐመር መሕሙድ እብ ጀሀቱ፣ ለከዛን ልትሸቁ እቱ ለሀለ ባካት፣ ወራታት ሐርሰ እብ ቅያስ ሐድ ለገብእ እቱ ሰበት ቱ፣ ዲብ አፍይሐቱ ዶር ክም ለሀሌ እግሉ አፍሀመ።

መዋበዕት ሕድሪ ምስል ማሕበር ትዓውን መናድሊን ቅስም ሸኡን እጅትማዒ ጀብሀት ሸዕብየት እንዴ ተዓወነት ለጠብዐቱ፣ “ዘይተነግረ ገድሊ”

ለአርእሱ 557 ገጽ ለቡ ክታብ ዲብ የም 28 ማርች እት አሰመረ ሲነመት ሮመ ትደሐረ።

እት ዓደት ማሕበር ትዓውን መናድሊን እንዴ ወከለ ከሊመት

ለአስምዐ አሰይድ የማኔ ዳዊት፣ ለክም ፍክረት ለትበገስ 10 ሰነት ለአዶረ ክታብ፣ ሩእየት ጀብሀት ሸዕብየት ወግድለ ሰላሕ ዲብ ዐውቱ ለአብጽሐ አግቡይ ተንዘም ለለአርኤ ጽበዋ እብ ፋይሕ ክም ብእቱ ሸርሐ።

ምን መዋበዕት ሕድሪ አሰይድ ኤፍሬም ሀብተጼን እብ ጀሀቱ፣ ዲብ ሰነት 2013 ዲብ ዝክረት 25 ሰነት መትደውሻሽ ናድው እዝ ወተሕረር መዲነት አፍዐበት እብ መቅደረት ሕድት ለአንበተ ወራታት ጠቤዕ ቅስስ ተጃርብ ንዳል፣ እትሊ ወክድ ዲብ 11ይት ዋብዐቱ ክም በጽሐ ሐበረ።

ዲብ ውዛረት እዕላም ሙዲር ዓም ቅስም ጀሪደት አሰይድ ሰለሙን በርኔ፣ ለተሐልፈት መናበረት ግድለ ወምነ ለትረከበ ተጃርብ እንዴ ትወሰኩ፣ ዲብ አጅያል እግል ልትዐዴ መባደረት ሰኔት እግለ ነስአው ዲብ ዐድ ወካርጅ ለሀለው አንፋር መሕበር ተዓውን መናድሊን አሰናይኩም ዲብ ልብል፣ ለክታብ እቱ ለሀለ ጽበዋ ለኢትፈተሽ ክፋል ግድላነ ክምቱ እንዴ ሐበረ፣ ዶር ለቀደመው ሐመደ።

እፈትርየዐጸላሽ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፦

- መሐመድ እድሪስ

ለይአውት ወአርተዖት

* ዘሀረ ዐሊ

* ፋዋነ ኣደም

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)

ፋክስ፡127749፣ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፦

ተለፎን፡163471-07588045

አትአመሮት፦

ተለፎን፡ 125013፣ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

10^ይ ክፈል

አቡነ መሐሙድ እግሉ ክለ ለአድሐ ትሐንቁ ለወዐለት ዕድራዊት ሰፊላል ወአሰፍ እንዴ ዳርከ ወእግሉ ልሕብዐ እት ልትሓየለ ወህተ እት ትትሓየሉ። ሐቆ እስትቅፋር በልሰ “ግድም ረቢ እት ሸፍር ልብለሰከ ወልፍቲክ ሓምድ ሰዒድ ጣይ-አቡካቲ። ሓምድ ወልዬ አነ ሚ እግሉ ኢበለከ። ረቢ ምነ ሸርለ ኩብድላ ዋልዳይ ትብሉ ልሰልመከ ወልሰልመክም። እንተ ህዩ ኖሰካመ አነ ሚ ክምሰል አነ እትካ ትአምር። ሸርለ ሓሰድላ ሒሰደት ግዋሬ ምኑ ልነጃክ እግልክ። ጽምባላት ህዩ ሸፍር ጣይ አቡካቲ እግልከ ወእግሉ ሐውከ ህለ። ሸቡትክም ቅጠሮ ወሸቡትክም ለአርኤክ። ምነ እብን ለተህንጦዋል ልሰልመክም ወልአድሕክም እግልክ። ዐጅብ!! አነ ወድ ዕመር አነ!” ሐቀለ ቤሉ አዜመ እበ ክል እኪት ተአትዋይን ኩብድ ዋልዳይ እብ ደሚሩ እብ ክምእኒ ሕርምሴ ቤለ ምስል አርወሐቲ።

“እሊ ህዳይ እሊ ላቲ ጣይ አቡካቲ ሰካብ ካልእዬ ህለ ረቢ ሓሪቱ ለአገርም እንዴ ኢኮን” በልሰ አቡነ መሐሙድ ክልኤ ዕንቱ እብ ሰፍላል ወሰርቤብ ውላዱ አናብዐን እት ጀራብበ። ወሰዋሰ ደሚሩ “ግድም ናይ ደንጎበ መርኢትክም እላተ” ልብሉ ለህለ መሰለ እቲ።

ሓምድ ለናይ አቡዬ መሐሙድ ወልዳይ እብ ግብአቱ በናተ እንዴ ኢኮን ህቲመ ክብዱ ትብሉተ ለዐለት ላተ እምበለ ክልቀዩ። ወህቱ ኖሱ ዳሊህ ለዐለ አለቡ። ላመ ምኑ ጋይሰ ለዐለ ድፈዕ ውሓላቱ አክለ ፈቅደያተ ገኖቡቲ ትትረብብ ምኑ ዐለት። አሰፍ ወንዮት ሐማር ላኪን እት ገጹ እት ገዩሰን ኢለአምር ወድ መሐሙድ።

ሓምድ እተ ትህየባሁ ሑዳት አምዲላት ህዳዩ እንዴ ሓለፈ ክምሰለ እግሉ ደገምን አሰክ ክፈል ዴሹ 32 ‘2ይ ብርጌድ አቅበለ። በክቲ እንዴ ሰነ ህዩ። ክምሰለ እንዴ ትደዐየ ለጌሰዩ። አርድ ወሰመ ምን አፍ ሾመት እብ ርጃማት አሰለሐት ክቡድ ምንመ ጨቤ ኮንዶእ ለደሚረለ ፋርስ ሐዋን ሕምቅነ እግሉ ኢሊዱቲ መሰለኒ እት ግራሁ ለሐልፈት ሳምን ምርት ሸሂድ እንዴ ኢልትፈንተዮም ጸንሐዉ ጅማባቲ።

ወክድ ምጽአቲ ክምሰለ እግሉ ክሉ ፍንቲይ ምንክ ለአሰመነ ለትወድየ ኩቡቲ ክለ ለሰርየት እብሃዘቲ ክምሰል ርኤት እት ገቢይ ምንመ ትከቡተቲ። እግሉ ሰላም ቤለዩ ሓምድ እብ ሰላመት ናይ ክሉ ልትሰአሉ ዐለ። “ክሊን ክምሰለ እግሉ ሐደግከነ ህሌን” አክለ ቤለዉ ህዩ ሐምዴ እት ወዴ። ደለ እት ምቀደም ክልኤ ዕንቱ ለኢብዋራ። አሰክ ልርእዩ እት ሸክ ምጽአቲ ጸንሕ ዐለ።

ዐዳዋት ክራም ወያኔ እምበል አትካራም አተላለ። ሓምድ (ወድ

ምን ስኣል ዐስር ሐል። ጅጅአቲ ሐቲ ዶል!!

አፍዐበት) እት ረአሰ ዌረት ምን ንእሹ ዕምሩ ለሰተብደዩ እቢ እግል ክልኤ እዴሁ ለአብርድ እቶም ንዮቲ ትቀለበት እቶም ዐለት። ከንፈሩ እንዴ ነኸሸ ህዩ። ላሊ ወአምዕል እግሉ በዳሆም አድሐ ዴደባን ፈግረ ወላሊ ዋርድየት ልትመዬ ዐለ። አክለ መናበረት ድፈዕ ኩብደተ መዐነውየት ሓምድ አፍዐበት ወሰክ ዐለ።

እት ደንጎበ ሰነት ዕለት 22/08/1999 ቃእድ ሰርየትነ ለዐለ ዐሊ መ/አድም (ዐሊ ዘረ) ፈጅአተን ህቲመ እግሉ ህዳይ እብ ሰሰ ዮም እጃዘት ዐዱ ጌሰ። ህዳይ ዐሊመ እብ ሰዱሰዱ ገብእ ሰበት ዐለ። ሐቆ ክሉ ተእኪር ምን ህዳይ ሕነ ንግበእ ወለ ምስሉ ወድቆ ወቀንጾ ለዐለው። እት ሰድት ወረሀየት እት ሕፍን ውብርድት

ሸሂድ ሓምድ መሐሙድ ዐመር

ምናድሊን ሰነት ምፋጅአት እት እንቱ ትሰመዐት ህድን።

ላመ ብርሃኑ እግሉ ትርኤ ተአተቅሴ ወምጽአቲ ተአግኪ ለዐለት ለርሐመት ዋልዳይቲ እበ መፋጅአት ምጽአቲ እት ፈርሕ “እግሉ ህዴቲ” ብሂሉ እተ መክሩህ ወቅት ነፍሰ ኢፈቲተ እግሉ። “እኩዬ አፎ እሊ ክሉ ሰኒን ለአቤ እንዴ ዐለ አዜ ህዳይ ሻፍግ እግሉ እምበል ሌለ ወፈዋን መጸ ለወልዬ፤ እሙ ከረመቱ ትግበእ” እት ትብል ምስል ደሚረ ትገራገመት እም ዐሊ ዘረ።

“ይመ” ቤለ ዐሊ ዘረ “አነ ለናይኪ ትምኔት እግሉ አትምም ቲ ማጽእ ለህሌኩ። በህለቼ እግሉ ህዴቲ። እንቲመ ደሚርኪ ልትረየሕ ወአናመ ግድም ምን ንእሽ ከፈኒ። እለ ዮም ህዩ ወቅት እሊ እግሉ ትርኤቲ ገሌ ውላድ ሐደግነ እግልክም ምንዲ ገብእ። ጼናን ገብእ እግልክም” በልሰ ህግያሁ ሓርጠ እት እንቱ ዐሊ ወልደ። ሰኣል ተውድሕ ለመሰል ወእት ደሚር ክል ምርት ፈርሀት ወሸቅላት ለቀዋቅል በህል ሰርቤብ ወሰፈላል

እቡ። በሊሰ ወልደ ለሰምዐት ዋልዳይት ዐሊ ዘረ “ዬቡ እብ ረቢ ፈገርኩ ምኑ ለፋል ዐፋል እሊ። ሐሬ ህዩ ገብሸ ኬር ትቀብረኒ። ውላድ እንተ ኢጣሰሰካሁ ወእሲት እንተ ኢሸመክ እተ እብ ረቢ ፋግረቶም ህሌት እምኩ። አዜ እለ ወለት አቡከ ገብሸ ኬር እግሉ እግሉ ንመልሼ እግልክ ሰብር ውዴ። ወላመ ዓዳተ በዲር እዘሞ ምኑ በሎም ሕልብዬ። እሲት ሔማህ ሐቆ ሐለ ለአትየ ዐለ ዓዳት ዐድክ ሚን ዓምር ቃይሁ ሚ ህሌክ ገብሸ ኬር። ዮም ህዩ እት ሐል እጃዘት ወሬሕመ ትትረከብ ይህሌት። ሐሬ ህዩ እንታመ ምን ትሐምቅ ትክ እንዴ ወዴክ ምርት ወሬሕ ወካልአዩ ድገም” ቲሉ እግሉ እተ ዕንታተ ካርየተ ለዐለት ነዛረት (ነዘር) ምነ ዕንታት አሰክለ ብሶተ ለዐል እት ረፍዐ ምኩ።

ዐሊ ሰኒ ትሰሐቀ ወሐር

ተአጀዘዩ እግሉ አምዴላት እተ ምኑ ጋይሰ ለዐለ ድፈዕ አቅበለ።

ሕነ ላኪን እግሉ እሊ ተዩልል ዐሊ አክል አሕድ ዳልያም ይዐልኩ። እምበለ ክልኦት ለመልሂተ አማኑ ላቶም ሸሂድ ካፕቲን ዮሴፍ ክብርም ወሸሂድ ኩብራል መ/ዐሊ ሳልሕ። ክምሰሌሁመ ወድ አቡሁ ነፈር ሓምሳይት ደውረት ክድመት ወጠን እብራሂም እድረሰ እድሪሳይ ሰበት ዐለ ምስልነ ላመ ሕድት መዐሉመትነ እብ ገቢዩ እንረክበ ዐልኩ።

ክምሰለ ትብህለዩ ሳድስ ዮሙ ጸዐደ ጀዝምት እግሉ እንዴ ትጋረ ተለው ቤሊን ዐሊ ዘረ። ሰርያትነ ክምሰለ ዕያል ለአቡሆም እግሉ ወቅት ረዩም እንዴ ትፈንተዮም ለማጽአም አንሰነ ወትብዐትነ እግሉ ሰላሙ እት ንትባደር ህጅል ገብአነ እቲ። መጋይሰ ዐሊ ለኢዳሊ ወከብቲነ ለልርኤ ሰኒን ፍንቲዮም ለዐለው እንዴ ቤለ ወአክበረ እብኩ። እብ ፍንቲይ ህዩ ሓምድ ቀይሕ ቀደም ክለነ ሰበት ረአዩ ሰፈላሉ እብ ነሐር ፋይሕ አትባረደ ምስሉ። ሓምድ አፍዐበቼ እበ ውቅልት መዕነውየቲ ክሉ ፋርስ ወዋቂ መስኦሉ ህቲ ፈቲዩ ዐለ። ህቲመ እት ፋርስ ወዋቂ ልትደለል ወእሎም እግሉ ልምሰል እምበል ሕላሌ ልትጸገም ዐለ።

ለወክድ ፈንወንተር ዒድ ሰውረት ቲ ለዐለ። በህለት ሐቆ ሐቲ ነሃር ሐቲ ሰብተምበር ትውዕል ዐለት። ዐሊ ቀደም ድፈዕ ኦቲነ ንኡሽ እጅትመዕ ወደ እግልኩ። እተ እጅትመዑ እብ መናሰበት ሐቲ ሰብተምበር ትህኒአት ሐቆለ አሰማዴኩ። እበ እቲ ዐልነ ዳይ ድፈዕ ብዘሕ ምክር አሰማዴኩ። እግሉ መሰል እትልብል እብ አርወሐቲ ቲ ለመሰል እግልነ ዐለ። “አነ ሐቆ አስተሸሀድኩ። አነ ፍጅር ሐቆ አስተሸሀድኩ” ለትብል ዘዐት እብ ብዘሐ ደጋግመ ዐለ። ልባሰ ዐሸሉ እንዴ ኢከሬ ምኑ ክምሰል እሊ ብሂሉ ክለነ ልብነ አበዩ ረቢ ቀርብ። እተ እጅትመዕ ሓምድ እት ለዐልብ ወዐሊ እት ዳግመ ዐሰር ሰቦ ዶል ደጋግመዩ። እስትሸሃድ ለኢተርፍ ዕለታይ መናበረት ድፍዕ ምንማቲ ክምሰለ እንቤለ ሐዲሰ መርዓዊ እብ ግብአቲ ክሉ ደንግጽ ምነ ዐለ ወእብ ፍንቲይ እብ አርወሐቲ አስተብደዮቲ።

ሐቆ ምነ እጅትመዕ አሰክ ድፈዐነ ትብገሰኩ። ሓምድ (ቀይሕ) እግሉ መብህል ዐሊ ዘረ ልብ ካሪ ሰበት ዐለ። አነ ሸንጠቼ እንዴ ትሆገልኮ አሰክለ ቀጣን ገቢይ መንገአት መአተይነ ላተ ምን አልቅም ሕሳብዬ እት እወዴ እግሉ አቲ ከዋወት ወካልአይተ አሰር አሕድ ነዩድኮ እግሎም። ዐሊ እብ ምን ምንርሓርን እንዴ አድሀዩ እግሉ ሓምድ “እግሉ መዐልም

ኢትምረሕ በሉ። በዐል ከላሸን ልትቀደሙ። ያሆ! ሚ ተአርኡነ ህሌክም”? ቤለዩ። ከእቼ ለሐርቀየ እት ሓምድ ጀፈሩ ሰበት ዐለ። እቲ አፍገረዩ ሀሩር ኩባዱ።

ሓምድመ “መዐልም እንተ ጽነሕ በዐል ከላሸን ሓልፎ ልብል ህለ ዐሊ ዘረ” ቤሊኒ። እባመ ካልእ እንክር ለእት ደሚር ሓምድ ልትወሰወሰ ለዐለ ምን እጅትመዕ ዐሊ ለጽብጠዩን እብ ፍንቲይ እግልዬ እግሉ ልድገመን ሐዘ መሰለኒ። “ስመዕ ዐብደሉ። ዐሊ ዘረ ላቲ ዮም ግድም ለትርኤቲ ትትረአዩ በዲር እሊ ህዳይ እሊ ወየሀደ ወአዜ ፋሉ እግሉ አርወሐቲ ክምእኒ ብሂሉ ናይ ረቢ በናተ እንዴ ኢኮን ልብዬ ፋትህ የሀለ። ረቢ ምነ ፋሉ ልሒሰ እትነ እንዴ ኢኩ። ትሰምዑ ህሌክ እግሉ ለአስተሸሀድ ቲ” ቤሊኒ።

ከዘን ቤለ ሓምድ ደሚሩ እግሉ ኖሱ ሐር እንዴ ነትለዩ። እግሉ እግሉ ሃዲ ለዐለ ህዳይ ለጆልጅ እት ምቀደም ክልኤ ዕንቱ በዋረ እግሉ። እማቲ እሙ ወእሲት አብሁ ወሐዋቲ አዋልድ ክልኤ ለቤት። ህዳይ ሓምድ አክል ለህይ ልተምነያሁ እንዴ ዐለዩ። ሳምን ረብዐት እንዴ ኢለሓልፍ ለእግሉ ጥብጡብ ለመጽአ ክፋፋ ጡብ እንዴ ተዐንደቀዩ “ግድም መርኢትነ እት ደሐን” እት ልብለን ወህተን ምን ኩብደን እት በክዩ ትረኢያሁ።

አቡነ መሐሙድመ እግሉ ሰርሓሁ ሐቆ ገሌ መሳፈት ጌሰ ምስሉ። አርወሐቲ ሰበት ትወሐደቲ ሕዩር እት እንቱ ወሰፍሉል። “ሓምድ ሰዒድ ይበ! እት ሰላመትክ አቅብለኩ። ሸር ሾኽት ምድር ወወርወረ ዐስተር ልከአከ። አነ” ቤሉ። ከፍንጌ ዐድ ወሰርሐ ወልዱ ትገሰ። ከእብ ዕንታቲ አሰክ ሮዩ ልትሐብዑ ናይ ደንጎበ እግሉ ኢትግበእ ለፈርሀዩ ሰርሐ። ናይ ደንጎበ ሳርሐዩ።

እሊ ክሉ ሓምድ እት መደት ሐምሰ ደገገት ለኢገብእ አሰክ በሊሼ ሰምዕ ጦፈ እቲ።

አነ ገርብዬ እብ ድንጋጽ ተወው ዋዲ ምንዬ እት እንቱ አሰክ ዐሊ ትወለብኩ። ምስለ ረያም ብዋረቲ መሰደሰ እንክር ገለቡ እንዴ አተድሮረዩ። ሬድዮ እትሳል እብ እዴ ማኑ አሰክ አፋሁ ወእዘኑ እት ቃይሩ አቅመትኩህ። ለምስል ዐሊ ዘረ ልእብ ራዲ ህለው ልትባለሰ ለዐለ ለቀደም ከም ሳምን ምኒን መስኦልዩት እንዴ ወሰክ ጋይሰ ለዐለ ቃእድ ቦጦሎኒ ለትሸዩመ ዳዊት ወዲ ሸቃቲ ለዐለ። ካልአይ ነፈርመ ናይ ክቡድ አሰለሐት ለዐለ ሸሂድ ሌተናል ኮሌኔር ተጨለ ቲ ለዐለ። ክሉም እብ ምርት አፍ “ሀለው (ሀዳናይ) ቶም ልቡሉ ለዐለው። ሰሚት ልክዩ ራዲዮ ዐሊ ዘረ ህዩ ህዳናይ ተ ትብል ለዐለት። ህገጊነ ጉም ጉም ሰበት ገብአ ህዩ። “ግድም እንታዲ ሓምድ እንታመ ህዳይ ለጃላጅ እግልካመ ራድያሙ እግልክ የዐልን” እቤሉ ከአሰክ ሓምድ አቅመትኮ እብ ሐዲሰ።

ሙሰውር፡ አቤል በረከት

ውሕደት ዐማር እቅትሳድ ምዴርየት ባርንቶ ከደማተ ተዓቢ

እት መዲነት ባርንቶ ለህል መክተብ ውሕደት ዐማር እቅትሳድ ምዴርየት ባርንቶ አሸቃሉ ከአፎ ክም ህለ እግል ንድሉ፡ ምስል አሰይድ ናትናኡል የናታን መስኡል ውሕደት ዐማር እቅትሳድ ምዴርየት ባርንቶ መቃበለት ዋድያም ዐልነ፡ ታምም ጽበጥ ዲብ እለ ናይ የም ጥብቦት እግል ንቀድሙ እግልኩምቲ፡ ቅራኡት በኪተት፡፡

ውሕደት ዐማር እቅትሳድ ዶል እምብል ሚ ወሚ ወራታቱ እቡ ቀንጽ እግል ተኣትኦምረነ?

ውሕደት ዐማር እቅትሳድ እምብል እት ህሉኑ፡ ሐርሰ፡ ትጃረት ወምኒሸብዩ ዐሳክር መዲነት፡ ከምክም፡ ዲብ ምዴርየት ባርንቶ ለህለየ 16 እዳራት ደዋሐ ህይ እግልን ታቤዕ ወክድመት ተህይብ፡ ዲብ ናይ ሐርሰ ነሻጣት ለእንቀንጽ እቡ ዶል ንትሃጌ ሰልፍ ለእንዘርኡ እግል እሸራሕ፡ ህቲ ህይ ማሼሉ፡ ብልቲብ፡ ቅርጡጥ ወስምስም እብ ዝያድ እብ ሐድ ዐደድ ህይ ናይ መስፍ(ረይ) ሐርሰመ ህለ፡ እሊ ህይ ዲብ ደዋሐ ፎዴ፡ ክሉኩ ወባኮት መዲነት ባርንቶ ጀራዲን ነኣይሸ ህለ፡ ሐርሰ ከረም እቡ ዶል ንትሃጌ እሊ ኦቅሊምን መናበረቱ እት ሐርሰ ወርዕዩ ለረከዘት ሰበት ቲ፡ ዲብ እለ ለሐልፈት ከረም ህይ ዝላም ሰይት ሰበት ረከብነ እተይ ሰይ ኣቲነ፡ ምስል ለሐልፈት ዶል ልትርኡ ህይ ሕዲነ ዝላም ወባልዲን ርኡይ ሰበት ዐለ ወእለ ለሐልፈት ከረም ሳኪን ኩሉ እግል ሐረስታይ ለናሱብ ሰበት ዐለ ለሌሰት ከረም ዐለት፡ እግልሚ ሕዲነ ዝላም እብ እንክር ዎሮ ዲብ ሐድ እግል ትርከቡ ለወጅበክ ባልዲን እብ ብዕድ ሰበት ሰደፈ ሐረስታይ እምብል እተይ ለተርፈ ዐለ፡ ናይ እለ ለሐልፈት ከረም ሳኪን ቀደም ሐን ከረም ካሬ መዳላይ እግል ልግባእ ትሩድ ተዕቢኣት ወሸቅል ሰበት ገብኡ፡ አሰክ ባልዲን ለፈሬ እቲ ባኮት መራቀብት ሰበት ወዲነ ዲብ እተይ ትበጸሕ፡ እግል ልትሐረስ ለትሐሰበ ሐድ 12,000 ሄክታር ምን እሊ ለ 11,900 ግሩም ተሐረስ ወበቅሉ፡፡

ለብኩምቲ ናይ ረይ ሐርሰ እተዩ እግል ምዴርየትኩም ከፈ ወለ ምን ብዕድ ትታካው?

ሐመሊት ዲብ እለ ምዴርየትን ብዙሕ ካሬ ህለ እግል ልትበህል ኢልትቀደርኒ፡ እግልሚ ክም ኮንፕሰዩኒ እንዴ ገብአው ለሸቁ ሰብ ጀራዲን ኣለብናኒ፡ ለህለ እግልነ ክልኡ ሄክታር፡ ዎሮ ሄክታር ወሰር ሄክታር ለገብአቲ ሰበት እሊ ምን ብዕድ ባኮት ቲ ኩዳር ለነመጽእ፡፡

ዲብ ሙስተቅበል ህይ እብ ከአፎ ነፍሰነ እንቀድር ዲብ ድራሳት ህሉኑ፡ ዲብ እለ ምዴርየት ክም ዐናጉሉ፡ ፎዴ ወክሉኩ ለልትበህል ባኮት ሳኪን ጋሽ እቡ ሰበት ለሐልፍ ዲቡ እግል ነኣፍሬ እግል ብዙሕ ለመድ ለኢዐለ እግሎም ሰኮነ መንጠቀት ሐብሬ ወታዕቢኣት ነህይብ ህሉኑ፡ አሰክ እብ ደረጀት ሕኩመት መሕበር እንዴ ገብአው እግል ልሸቀው ኣትናያት ገብእ ህለ፡ አሰክ እለ ህይ ልሰዕ እግልነ እንዴ ከፈ አሰክ ብዕድ ለልትለኣክ ሐመሊት እግል ነኣፍሬ ቃድራም ኢህሌናኒ፡፡

ርዕዩ ንዋይ ለከሰሰ ህይ ምስል ለዐለት ከረም ቃዘረት ዲብ ሰይት ሓላት ህለ፡ አሰክ እለ ሳዕት እለ ህይ ናይ ሰዐር ወማይ መሻክል ኢህላኒ፡ እግልሚ ሰዐር ግሩም በቅለ ወሸቁይ ለዐለ ከዛናትመ ማይ ምን ቅያሰ ወለዐል እንዴ መልኣ አሰክ ዲብ ከደን ለልትክዴ ዲቡ ደረጀት በጽሕ ሰበት ዐለ ንዋይ ክም ምራዱ እግል ልስቲ ቃድር ህለ፡ ለህለ እግልነ ተዋብ ነዋይ ህይ ዐጣል ወአግቦ፡ ኣሕ፡ እንሰ ወእዱግ ቲ፡ ምስል እሊ ናይ ንህብ ኣፍረዮትመ ዲብ እለ ምዴርየት እብ ገበይ ውዛረት ሐርሰ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ለኣትናብት ህለ፡ እግል ንዩት ለዐም ቀፎ እት ተህይብ ወሐብሬ ወተዕቢኣት እት ወዴ እብ እዳራት ደዋሐ ክም ልትብጋገስ ወዴ ህሉት፡፡ ቀደም እለ ተብጊሰት እለ ህይ ምን ብዕዳት ምዴርየት ዲብ ሕሩም ሐዝግት ምዴርየት ባርንቶ እብ ንህዐም ለመጽኡ ወለኣትፋሩ ለዐለው ህለው፡፡ ነቲጀቲ ህይ ሰይትተ፡፡

ዲብ ሕፍዘት ማይ ወትርበት ህይ ኣክል እዩ ሸቅል ከደምኩም ወነቲጀት ሚ ትመሰል?

ምስል ለሐልፈ ወክድ ዶል

ልትርኡ ዲብ ነሻጣት ሕፍዘት ማይ ወትርብርት ብዙሕ ሸቅል ወዴነ እግል ልትበህል ቀድር፡፡ ህቲ ህይ፡ ዲብ ሰነት 2023 ለትከደመ 565 ሄክታር ቲ፡፡ ዲብ ሰነት 2024 ህይ 1485 ሄክታር እግል ልትሸቁ በርናምጅ ፈግረ ምን እሊ ህይ፡ ለ 1284 ዲብ መጀራብብ ወግራህ ናይ ካረሮት ሸቅል ትከደመ፡፡ ምስል እሊ ነብረ እብ ሸቅል ለልትበህል በርናምጅ ሰበት ትወሰክ ብዙሕ ሸቅል

ትሸቀ ወዲቡ 25 አልፍ ዕጩይ ክም ልትሸተል ገብእ ህለ፡ ከምስልሁመ ዝይድ 5 አልፍ ሸቅል እብ ደረሰ ሸቅል ከረም ክም ልትሸተል ገብአ፡፡ እብ ውዛረት ድፋዕመ ብዙሕ ሸቅል ሸቁይ ህለ፡ ሰበት እሊ ዲብ 2024 እት ኣግመሎት ወሕፍዘት፡ ትርበት ወማይ ብዙሕ ሸቅል እውቁያም ህሉኑ፡ መርከዝ ሸቅል እት መዲነት ባርንቶ ሰበት ህለ ህይ መሻክለት ናይ ሸቅል ኢህሉት እግልነ፡ እሊ ሸቅል እሊ ሸዐብ ምስል እግል መሳርፍ ለገብእ እግሎም ምቃብል ረከቡ ለህለው እብ ሕበር እንዴ ገብአክ ወእብ ሰብ መቅድረት ዲብ ትትመራሕ ለልትከደም ሰበት ቲ፡ ብዙሕ ተጃብ ሸቅል ካሰባም ምኑ ህለው፡፡ ምን እሊ ለልትበገስ ህይ ፈዳብያም ሐረሰቶት ግርህም ሰይ ለሻርዮ እግል ንርኤ ቃድራም ህሉኑ፡፡

ኣምር ሐርሰቶት እግል ዓበዮት ህይ ምስል እሊ ካድም እብ ነብረ ለልትጸበጥ ዲብ 7 ኣካን መድረሰት ናይ ሐረሰቶት እንዴ ትዝመት ፈህም ሐረሰቶት እግል ዓበዮ ትሉሉይ ድሩስ ልትህዩብ ህለ፡ ነቲጀት እሊ

ህይ ሐረሰቶት በዲር እት ሐን ዘርእ ሰቅ እንዴ ንሰው ለገብእ እክል እንዴ ዛበው ዘርእ ወለ ዘርእ ዓዳር እንዴ ገብአ መሻክል ሳድፎም ዐለ፡ ዲብ እሊ ወክድ እሊ ከአፎ ምን ገርህቶም ሕሩይ ዘርእ ለኣተርፎ ወከሩ ክም ልፍህም ገብእ ህለ፡፡

መጃል ትጃረት ከአፎ ገይሰ ህለ

ደወ ወቅዛእ ራቀቦት፡፡ ሩከስ ዲብ ወክዱ ኣጀደዶት፡ ነዳፊት ወሚዛን ክም መሰል ናይ ኣፍራም ባኒ እብ ሚዛን ክም ገይሰ እንራቅብ፡፡ ምስል ሰብ ሸርከት ናይ ውዛረት ዓፍዮት፡ ዐሳክር መዲነ (ምኒሺብዮ) ፖሊስ ወእዳረት መዲነት እብ ሕበር እግል ክሉ ነሻጣት ትጃረት እንገንሕ፡ ምስል እሊ ናይ ልቼንሳት ዐዳገ ናይ ሕበር ዲብ ባርንቶ ክልኡ ዶል ዲብ ሳምን፡ ወዲብ ዳሴ ሐቲ እትዮም እትኒን ለልውዕለ ህለዩ፡ እለን መ እንራቅበን ወዲበን ለመጽእ ንዋይ ወበዳይዕ እንታብዕ ወግብር ነኣደፍዕ፡ እለን ዐዳገታት እለን ኣግደ ሀደፈን ግዳዕ ጃንብ ክም ለኣስተፊድ ምንን እግል ልግበኡ፡ ሰልፍ ክሉ እግል ዓኢላት

ሰበት ብክ ዲብ መዓል ሰይ እግል ተኣትፈርሩ ክም ብክ እግል ተኣምር ወጅብ፡ እሊ እግል ለኣምሮ ህይ እብ ጃንብ እዳረት ክልዶል ለትሰለፈው ማል እግል ልሸቀው እቡ ወልብሎሱ እንዴ ኢኮን፡ እግል ለኣትባድው ወልብሉዑ ክም ኢወጅብ ሐብሬ ወታዕቢኣት ልትህዩብ፡፡

መጃል ጣቀት በህለት ሸዐብ ነብራሁ እግል ለኣብሸል እቡ ለቀድር እብ ከአፎ ልትጸበፍ?

በዲር ዕጩይ ብዙሕ ዐለ ኣዳም ሕጉዝ ኢልኣምር፡ ኣዜ ሳኪን ዲብ ባርንቶ ኣዳም በዝሐ፡ ለበዲር ዕጩይ እግል ትእሬ ምኑ ትትፈረር እቲ ለዐልክ ክሉ ኣብያት ትነደቀ እቲ፡ ዕጩይ እግል ትርከብ ህይ ዲብ ብዕድ እዳራት ደዋሐ እግል ትትፈረር ገብእ ገእ፡ ሰበት እሊ ናይ ዕጩይ መሻክል ህለ ወጋዝ ኢህለ፡ ሐድ ለልትረከብ ፈሐምቲ ህቲ ህይ ምን ረዩም ባኮት ለመጽእ እብ ቃትን ለትመነዓቲ፡ እግልሚ ዶቡስ እንዴ ትቤ ጥሉል ናይ ባተት ሸቅል ሰበት ገብኡ፡ ጀላብ ሰላዴ እግል ልርከብ ክል ሐቲተ ፈሐሙ እንዴ ጸረ አሰክ ባርንቶ ሰበት መጽእ መምኑዕ ገብኡ፡ እት ሙስተቅበል ሳኪን ሐል እግል ልትረከብ ናይ ሶላር በርናምጅ ጽቡጥ ህለ፡ ህቲ ተመ ምን ገብእ ምኑ ረህዩት እግል ትትረከብ እንሰኢ፡፡

ናይ ሙስተቅበል በርናምጅ ወሰታቲብ ውሕደት ዐማር እቅትሳድ ምዴርየት ባርንቶ ሚ መሰል?

ህለ እግልነ ናይ ሐርሰ ገብእ ምንገብእ ምን ለዐለዩ ወለዐል ጠወርቲ፡ ናይ ሕፍዘይ ማይ ወትርበት ዕጩይ ለኣለቡ ብራቁ ታርፍ ለህለ ኣርድ ካረሮት ወሸትለት ዕጩይ፡ ብዕድ መጃል ትጃረት ለከሰሰ ህይ ናይ ኣትሐደሶት ኣምዕሉ ለተመት ሩከስ(ልቼንሳት) ኣትሐደሶት ወሐዳይሰ ለወጅቦም ጠላብ ለቀደመው ሂበት ለመሰል ነሻጣት ዲቡ እግል ንትፈረር ክም በርናምጅ ዱልያም እግሉ ህሉኑ፡፡

እት ኣክር፡ ሸዐብ ወሕኩመት ሐቲ እዴ እንዴ ገብኣነ ከደምነ ምንገብእ እግል መንጠቀትን ወወጠነ እግል ነዐምር ወነኣግምል ክም እንቀድር ኣኪድቲ፡፡ እብ ፍንቲይ ዲብ ነሻጣት ሕፍዘት ማይ ወትርበት ሸዐብ እግል ልሻርክ ህለ እሉ፡ ክም እለ እንርእየ ለህሌነ ለቀጥረት ቅጥረት ከርዕህ ምንገብእ ግራህነ እግል ልብቀል ወኣድብርነ እግል ልግመል ክም ቀድር ሐረሰቶት እብ ኣኪደት ርእያሙ ህለው፡፡ ለዩኣመርው ህይ ምን ለኣከደው እግል ልኣሙሩቲ፡፡ ሰበት እሊ ዎሮ ፈህም እንዴ ጸበጥነ እብ ሕበር እግል ንክደም እትፋኒ፡፡

መጅልስ ዓም መዝመት ምጅልስ ቅራን፡ ምድልቱ ምን መርሐለት መሓደራት ዲብ መርከዝ ቀራራት ለልትዐዳ

ሓይሳም ቄርኣት ጀሪደት ኤሪትሮፖ ሐዳሴ፡ ዲብ ሐልፈ ወክድ ዶክተር ኢሕመድ ድሕሊ፡ ምጅልስ አምን ወሰዛልም ቀራራቱ እብ ልብል አርእሱ 42 ክፋል ለንሱት እት በሐሰ ለአተክንከበ ክቱብ እት ትሉሉይ ቅዱም ዐሉ፡፡ እትለ ናይ ዮም ጥብባብ ህዩ “መጅልስ ዓም መዝመት ምጅልስ ቅራን፡ ምድልቱ ምን መርሐለት መሓደራት ዲብ መርከዝ ቀራራት ለልትዐዳ?” እብ ልብል አርእሱ ለዓለ ጸበጥ እግል ንርኤቱ፡ ከእግል ዮም አወላይ ክፈል፡፡

ኬትባይ፡ ዶ/ር ኢሕመድ ሐሰን ድሕሊ መተርጅማይ፡ መሐመድ እድሪስ መሐመድ

መዝመት ምጅልስ ቅራን ምን ሐቐ ካልኣይ ሐርብ እዲን እግል መሕበር ድወል ዐለም እንዲ በደለ ዲብ ሰነት 1945 ለተአሰሰ እተ ኢነት እንዲ አሰተብደ፡ ዓም ምጅልስ አምን ናይለ መዝመት ክል ሰነት ዲብ ወሬሕ ሰብተምበር ምር ርቱብ እጅትመዕ ወዲ፡፡ ከምሰልሁመ ከምሰለ ልምድት ዲብ ክል ሰነት ርቱብ እጅትመዕ ዲብ ወሬሕ ዲሰምበር 2024 ገብኡ፡፡ ዲብ እሊ ርቱብ ናይ ሰነት እጅትምዑ ክሉም ሚርሐት ድወል፡ ነገሱ፡ ሩኣሰ ወዘረእ ወዘረእ ካርጅየት ሻርኮ እቱ፡፡ ዲቡ ህዩ እብ ክሉ እድንያይ ቅደይ ለለቂረዋርሕ መሓደራት ቀድም፡፡ ዲቡ ለኢልትቀደም ወጠንያይ፡ ናይ መንጠቀት ወቃረት ልግበእ ወቅደይ እድንዩ አለቡ፡፡ እሊ ህዩ ምን ቅያስ ወለዐል ምህም ቱ፡፡ ለልትዐጅብ ላኪን ዲብ ዲብ ክል ሰነት ለልትቀደም ቅደይ ናይ ተሐይሰ ተሐምቅ ንቃሽ ኢወዲ፡፡ ዓም ምጅልስ ናይ መዝመት ምጅልስ ቅራን እብ ክለን አዕደ ድወል ለልትወክል ለትወቀለት ሰልጠት ሰበት ቱ፡፡ ክሉ ዲቡቱ ሐል እግል ልርኩብ ወጅብ ለዐለ፡፡ ምናተ ዲብ ክል ሰነት ለእንርዩ ናይ ጸማይም ህጅክ ለተሐይሰ ምኑቱ እግል ቲበል ትቀድር፡፡ ሰበቡ ዲብ ጸማይም ድግም ለለህድጎ ጀፃን ሰበት ህለው፡፡ ዲብ እጅትመዕ ዓም ምጅልስ ናይ መዝመት ምጅልስ ቅራን ላኪን እግል ምድርም ለለአፈርህ መብቅያይ ዘዋህር ወእግል መቅደረት አንፋር ድወል ለጨምም ጋድኣት ወሕሩባት እግል ንቃሽ እንዲ ኢገብእ ለመጸኣ፡ ክል ወፍድ ዲብ መነሰት እንዲ ዐርገ መሓደራቱ እንዲ ቀደማቱ ለገይሱ፡፡ ዝያደት ክሉ ለለአትፈክር ህዩ ሩኣሰ ወነገሰ ድወል አሰክ ኒውዮርክ ለመጸኣ መሓደረት እግል ልቀድም ወዲብ ገሌ እሉም ለከሰሰ አሸዩእ እንዲ ረከዘው ልቃኣት እግል ሊደውቶም ለመጸኣ፡፡ ብዕድ ለለአትፈክር ሸእ ህዩ፡፡ ዲብ ኖሰኖሶም ለወድወ ሐምያት ሕድ ቱ፡፡ ለዝያደት ክሉ ለሓመክ ህዩ፡፡ እግል 193 ዕዱ ድወል ለወክል እጅትመዕ ዓም ምጅልስ ናይ መዝመት ምጅልስ ቅራን፡ ዲብ ደንገበ ለለሓልፎም ቀራራት እት ፍዕል ለኢልውዕሉ ምን ገብኣቶም፡፡ እብ ቃብል እሊ ቀራራት ናይለ ሐምስ ሳብታት አንፋር አሚሪኩ ብሪጣንዩ፡ ሩሰዩ፡

ቻይን ወፈረንሰ ናይ ከሬዕ ሶት እብ ሐቱ ዕዱ ደውለት ምን ኢሳድፈ ምንገብኡ፡ እት ፍዕል እግል ልውዕል ሳብድ ቱ፡፡ ከምሰልሁመ ብዕድ ለለአትፈክር ሸእ፡ ገሌ ድወል ምን ሐምስ እግል ዓም ምጅልስ ናይ መዝመት ምጅልስ ቅራን ኢኮን፡ እግል እድንያይት ቤት ጎማትመ እንዲ

ኢልሰአለ ድድ ሐቱ ደውለት አው ድወል አንፋር መዝመት ምጅልስ ቅራን ዐስከርያይ መትኣታይ ለለአጀርዩ ክምተን ቱ፡፡ ከምሰለ ልትአመር፡ ጆርጅ ቡሽ ንኡሹ፡ ዲብ 2003 ዒራቅ እግል ልውረር ቀራር ሓለፈ፡፡ ወዘር ካርጅየት አሚሪክ ለዐለ ኮለን ፓወል ዒራቅ መደምራይ አሰለሕ ህለ እግል ለልብል ተቅሪር እብ ደማነት ታመት ዲብ ዐስከርያይ ወናይ አምን ወሰለለ መአሰሳት እዳረት አሚሪክ ክምሰል ቀደመ፡ ለቀራር ትነሰኣ፡፡ ዒራቅ አሰለሕ ደማር ክምሰል አለበ እመር ዲብ እንቱ፡ እብል ናይ ደማር ተምሲልየት እለ ህዩ ዒራቅ ደመረት፡፡ እብ አሳሰ “እድንያይ ስትራተጅያይ መርከዝ ድራሳት አሚሪክ” ለቀደመዩ ተቅሪር ህዩ፡ ሰር ሚልዮን ዒራቅዩን ትቀተለው፡፡ ክምሰልሁመ ናይ አሚሪክ መድረሰት ሃርፈርድ ከነዲ፡ እብ አሳሰለ አዳለዩ ድራሳት፡ ዲብ ሐርብ ዋሽንግቶን 3 ትራልዮን ዶላር ክኔት፡፡ ለታሪካይ ወሲያሲያይት ጀሪመት ጀሬት፡፡ ምናተ ዲብ ዒራቅ ለዐለት መመርምራይት

ወመፈትሻይት ልጅነት መዝመት ምጅልስ ቅራን ወእድንያይ ወኪል ጣቀት ወኒክለስ እግል በህል እዳረት አሚሪክ ለለአክድ ለገብእ ልግበእ እሰባት ክምሰል ኢረክበውቶም ለለሐብር፡፡ ለጀሪመት ህዩ መስኡልየት እብ አለቡ ፍርድ ሐልፈ፡፡ እግል መክረህት ታሪካይት ጀሪመት ለአጅረው አንፋር ክምሰል ርኢስ ጆርጅ ቡሽ ንኡሹ፡ ናይቡዲክ ሹኒ፡ ወዘር ድፈዕ ዶናልድ ራምስፊልድ፡ ሚኒሰተር ካርጅየት ኮለን ፓወል ወለመሰሉ ሰኣል ኢቀርበ እቱ፡፡ ዝያደት ክሉ ለለአትፈክር መዋዲት እድንያይ ቤት ጎማት ህዩ፡ ለሳብተኣት ድወል እብ ዐውል መሳልሐትን ድወል ወገባይል እብ ዐውል ሚሳቅ መዝመት ምጅልስ ቅራን እግል እስትራተጅየተን ወናይ ሰያሰት ናይ መንጠቀት መሳልሐን

ናይ ደመርት ዲብ ምስተቅበል ቀዘ እግል እስራኤል ፈርህት ክምሰል ኢትገብኡ፡ ናይ ዊደት መስኡልየት ቡ፡ እሊ ክምሰል ተኣከደ ህዩ ሐርብ እግል ልብጠር ቱ፡፡ እስራኤል፡ ሐማስ ወቅት እግል ትክሰብ እግል ተኣንትህዙ ለትቀድር ተርጀመት ወናይ ደንገበ ዲብል አለቡ ንቃሽ ኢትሻርክ” ዲብ ትብል ሸርሐት፡፡ ቀራራት ቤት ጎማት አምን እብ እስራኤል ልትረፈድ ለህለ እሊ ናይ ሰልፍ ኢኮን፡፡ ትሉሉይ አንዝመት እስራኤል እግል ቀራራት ቤት ጎማት አምን ኢሐሸጥቶም ምን 22 ኖቨምበር 1967 ቱ ለለአሰብዲ፡፡ እሊ ህዩ እድንያይት ቤት ጎማት አምን እግል እስራኤል ምን ዲብ ናይ ጁን 1967 ሐርብ ለጸብጠቱ ምድር ዴሽ እግል ትሰሐብ ቀራር ዕልብ 242 ክምሰል ትቀረረ ለትከለቃ ቱ፡፡ ምናተ እብሊ

ኢኮን፡፡ ማይ ወእሳት ህዩ እት ሐቱ እግል ተሓብርም ለልትቀደር ኢኮን፡፡ ለትከለመ ህዩ፡ ሕኩመት እስራኤል ዲብ ዮም 2 ኣክቶበር 2024 እብ ገበይ ወዘር ካርጅየት እስራኤል ካትሰ እንዲ ወዲት፡ አሚን ዓም መዝመት ምጅልስ ቅራን ኣንቶንዮ ቡተሬሰ ኩብቱ ለአለቡ ነፈርቱ እት ልብል ሻሬሕ ዐሉ፡፡ እንዲ ኣትለ ህዩ መርባት ናይለ ዲብ ዮም 31 ጁላይ 2024 ዲብ ጠህራን ለትቀተለ ርኢስ መክተብ ስያሲ መትቃውማይት ሐረክት ፈለሰጢን ሐማስ እሰማዲላ ሃንዩ ዲብ ዮም 27 ሰብተምበር 2024 ዲብ ግብለት ባይሩት ለትቀተለ አሚን ዓም ሕዝብለ ሐሰን ነሰሪህ እግል አቅሰኖት አሰክ እስራኤል እግል ልእቱ ኢሰምሐው እሉ ዲብ ልብል ሸርሐ፡፡ ኣንቶንዮ ቡተሬሰ ላኪን እግል ድድ እስራኤል ለገብእ ዐስከርያይት ዐመልየት ኢራን እተ ምዕል ለህ እብ ገበይ ትዊተር ሕሳቡ ሰቀዩ፡፡

2- ዲብ ኤሪትሮፖ ኢቃኑናይ ቀራር መኔዕ ትቀረረ፡፡

ምን ለትዐጅብ መዋዲት ምጅልስ አምን፡ ምሰል መባድእ ወአህዳፍ መዝመት ምጅልስ ቅራን ወምጅልስ አምን ለልጸረር ኢቃኑናይ ቀራራት ለለሓልፍ ምን ገብኣ ቱ፡፡ ምጅልስ አምን ዲብ ዮም 23 ዲሰምበር 2009 እብ አሳሰ ምዕራፍ ሰባሰ ሚሳቅ መዝመት ምጅልስ ቅራን ድድ ኤሪትሮፖ ኢቃኑናይ ወኢዳድል እብ መኔዕ ዕልብ 1907 ቀረረ፡፡ እግል ኢቃኑናይ ቀራር ለለአመስምስ እቡ ሳብት ደሊል ኢቀደመ፡፡ እዳረት በራክ አባመ ምሰል ገሌ ድወል መዝመት ምጅልስ ቅራን ወእተሓድ አፍሪቀ፡ ብሪጣንዩ፡ ፈረንሳ ወሩሰዩ እንዲ ትመሳነ ዲብ ሐሰት ለተአሰሰ ቀራር መኔዕ ቀረረ፡፡ እንዲ ጸንሐት ላኪን ሩሰዩ ዲብል ቀራር ለሐለፈተ ሶት ተዐሰት፡፡ አማንቱ ቻይን ክርን ኢህበት፡፡ ምናተ ናይ ሺቶ ሐቅ እንዲ ትነፈዐት እግል ተኣብጥሩ ኢጀረበት፡፡ እሊ ኢቃኑናይ ቀራር እሊ ክምሰል ክሉም ብዕድ ቀራራት ምጅልስ አምን፡ እብ ስሙድ ወመትሰባል ገቢል ወሕኩመት ወጀብህት ኤሪትሮፖ ፈሸለ፡፡ ስታቲባት ወያኔ ወአሚሪክ ክምሰል ፈሸለ ዲብ ዮም 14 ኖቨምበር 20218ቱ ለትሸጠቡ፡ ሐቐ ናይ ሴዕ ሰነት ኢቃኑናይ መኔዕ እብ አሳሰ ቀራር 2444 ትረፈዐ፡፡ ምጅልስ አምን ኖሱ እግል ኤሪትሮፖ እግል ሰቅቅ እሰባት ክምሰል ኢረክበ ሸርሐ፡፡ አመኔዕ እግል ሸጢብ ለቀርበ ክቱብ እግል ምጅልስ አምን ኖሱ ለሰቅቅ ምን ቀደም 79 ሰነት ለተአሰሰ እቱ ወክድ እንዲ አሰተብደ ለፈዐለዩ ታሪካይ ነቃሰ ወመበገሱ ለፈዴሕ ሰበት ቱ ህዩ ክምሰል ህለዩ እግል ንቀድመ ቱ፡፡

ሕርየት ለፈረጅ ተለየ

እስትዕማር ለዛህር፡ ትትጋደቡ፡ ትቀትል ወትመይት ከምን ምድር እንዴ አፍገርካህ ዐድከ እት እዳከ ተአበርድ። ህቱ ርኡይ ስሙዕቱ፡ ጋናቱ ወለከራቡ ወገልሙመ እግል ክል መዋዋን ባይነት ወመጸጸቱም ፍርግት ተ። ምኑ ለኢበክት መጸጸቱ ለስትርት ለመድ ወግዳት ሀዩ ሀለ። ምድ ምኑ ክሸቦ አንሳይት ቱ። ለእስትዕማር እግል ልትነቀል ወወጠን እግል ትትሐረር ክሉ ጅንሰ እስትሸሃድ ለደፍዐት አንሳይት፡ ምን እሊ ዓዳት ዴራይ እግል ትትፈረጅ ዐውል ቀሊል ኢሐዜት። ኤራትርየ ወእብፍንቱይ ጅብህት ሸዕብየት ተሕሪር ኤራትርየ ሰር ዘበን ድድ ክሸቦ አንሳይት ጅህድ ምንመ ገብኡ፡ አስክ ኣዜ ለኢትፈረጃየ ምኑ ሀለዩ። ምዴርየት ከርከበት ናይ አቅሊም ጋሽ በርከ ሐቱ ምን ምን ክሸቦ ክም ተሐረረየ እወጃት ለኢሀለየ ምዴርያት ምን ገብኡት እለ አምዕል ፈረጅ እግል ትጽበሕ እለ ሰብኣ እት ጉዳልቱ ለሀለ። ናይ ዮም ዓመት ሰሰ ፈብሩወሪ እድንያይት አምዕል አስራቶት ክሸቦ አንሳይት እብ ደረጃት አቅሊም ዲብ ምዴርየት ከርከበት ትዘከረት። ወኪል ወካለት አክባር ኤራትርየ ምዴርየት አቅርዶት እተ ሐፍለት እንዴ ሐድረ፡ ለመናሰበት ጃምዐቶም ለዐለት እት አብደዮት ክሸቦ ለአወቁ ለሀለው ጀሃት ምስሎም እግል ለአመሕብር በክት ረክበ። አግደ ፍሬል መሕበርም እሊ ተሌቱ።

ለኢሕትፋል ሚተ መፅኑቱ በሊሰ እም- መንበር መሐበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤራትርየ ምዴርየት ከርከበት አሰይደ ፋዋነ አቡበከር ፡-

እሊ ምን ጃህል ፈርዑን ለጸንሑን ኢዓዳትን ወዲንክ ለኢፈርዱ እትን እት ለዐቀብ ወመጸጸት ለአነብረኝ ለሀለ ዓዳት መደረቱ እንዴ ፈሀመየ እግል ልትረካህ ቀራር እግል ልንሰኣ ለሰዴ በራመጅ ትዳለ። ለምን 13 እዓረት ደዋሐ እት አመላየት ጅሙዕ ለዐለ ሸዕብ አብዘሓህ ብዳውዩት ቱ። ወአዋልዱ ተን ክርበት ልርእየ እቡ ለሀለዩ።

ሙዲር ምዴርየት ከርከበት አሰይድ ዐብደል ከሪም እድረሰመ እት በሊሰ ፋዋነ እት ወሰከ ቤሉ። እሊ ጸገም አብደዮት ክሸቦ ደለ ትየመምኑ ዲቡ እትጃሃት ለሳይፈኒቱ ወእት ክሉ ለመናዋቅ እብ ሐድራ ሐድራ ተቅዩር ማጽእ ሀሉ። እትለ ምዴርየትም ገሌ ባካት ዕወታም እቱ ሀሊን ወገሌመ የአምር ሂገ ብዳውዩት ሰበር ገኣ እትን ከክምለ

ነሐዝዩ ኢትሰርገልኑ። ካሻብ አዋልድ ምን አበን ጀደን ለጸንሐ ኢኮን። እብ ዲን ለትፈረደ አውመ ቃኑን ወጠን ለሐክመዩ ኢኮን። መስተዕምራይ ወድ ጋን እግል መሳልሕ ኖሱ ለአምጸአዩ ለመድ፡ አከይ ሞት እግል ልቅተለን ሐቅ አለቡ። በዳሁ ለትመኔዕ ሀዩ ሐቱመ አለቡ። ምን ለሕ'የ ለመይተ እቡ በዘሐ። ሐናመ “ክሸቦ እግል ልብዴ ብእቱ” እንብል ዲብ ሀሊን እኪቱ እብ ዕነ ምን ረኤናሁቱ። ወእብ ድራሰት ምን አከድናሁ። በዳሁ መስለሐት ሸዕብ ክምተ ምን ረኤን ድኢኮን ክም ሀርዶ ኢትደርገግክ እቡ። ወለት ዲብ ትትክሸብ ዐዛብ አልዌል ትርኤ። ዲብ ህዳይ፡ ዲብ ዕምሴ፡ ዲብ ውላዶትም ዐዛብ አልዌል ትርኤ። እግልሚ፡ ለወለት ምነ ረቢ ከልቀዶተ እግል መሳልሕ አፍራድ ትጀግለብ ሀሌት። ወእለ ሸዕብ እምበል ነቃሰ ኢወሰከ እቡ። ከሰር ናይለ ሙጅተመዕ ጋምም ሐቅ ገብእ እግል ልትበተክ ብእቱ። ጅብህት ሸዕብየት በዲር እት ሰውረት ወኣዜ ሐቅ ሕርየት ነሃቱ እግል ልብጸሕ ትሸቁ ሀሌት። ወተቅዩርመ መጽኡ፡ ዮም አደሐ-ጸዕደ “ወለት ትክሸብ” ለልብል አለቡ። ሳኪን ምን ተሐትተሐት ለወድዉ ሰበት ኢልትሰኣኖ ክሉ ሸዕብ ድዱ እግል ልብጠር ለጅህድ እግል ለአተላሌቱ። ሸዕብ ሀዩ ሰላመት ወዓፍየት እግል ልርከብ ሐቅ ምን ሐቁቱ። ጀለ ሕርየት ሓይሳሙ ወውላድ አምዲቱ ደፍነ። ወኣዜ ሀዩ ፈረጅ ምን ክሉ አዘ ለአስትህል። ወክም በትኩ ምኑ ሀዩ ሸክ ኢሀለ። ሐቱ ተአትኣክር ለሀሌት ለተዕቢኣት ወዱ አንፋር እዳረት ወመሓብር ለህግዩ ብድዋዩት ክም ምራዶም

አሰይደ ፋዋነ አቡበከር ሓምድ

ወቀሎት ቱ። እተ ሐፍለት ለቀደመዉ ተማሲል ወአሸግሮም ኖሱ ፈሀም ክም ዐበ አርኤኑ። እት ምስዳር ፍዓልየት እግል ልትዐዴ ሳኪን ለምስለ ሸዕብ እንዴ ቀርበየ ለሸቅየ ሀይኣት ደቅብ ለብእቱ ወለኢልትባተክ ጅህድ እግል ሊደየ ለአትሐዜ።

እተ ሐፍለት ምን ረዩም መናዋቅ ከርከበት ከረ አታይ፡ አግማይት፡ ገሌ ክፈል ምን መልክ ድርፊ፡ ለኮዬብ ያካሬዕ፡ ህምቦል ቀጫጭ፡ ሀማሽ ድብ፡ ምን ቅሩብ ሀዩ አግላዩት ምፍጋረ ወምውዳቀ ሐድረ። እንዴ አንበሰዉ ሀዩ ጌሰ። እሊ ሀዩ እት አብደዮት ክሸቦ ክም ሰዴ አሰይድ ዐብደል ከሪም ሸርሐ። አታይ፡ አግማይት፡ ሀሬረብ፡ ሀሬናይት፡ አካዬዴ ወሀይዋን እት ሕዱድ ለሀለየ መናዋቅ ምን ገብኣዩ፡ ለህግዩ ሰኢ ለለአምር እንዴ ትረከበ እጅትማግት ወመሓደራት ገብኣ እተን ምንገብእ እት ወቅት ሐጨር ክም በትካህ ምንን ቀናዐት ክምቡ ሀዩ አከደ።

ሓጅ ሚጀር፡ እተ መናሰበት እንዴ ሐድረየ እት ጅግረ መዕሉማት ዓም ለሻረከዩ፡ አሸግር ለአሰመዐዩ፡ ወተማሊል ለቀደመየ

አዋልድ ብዳውዩትም ራክብ ዐለ። ሐቱ ምንን ሓጅ ዐብማን ሙሰ ምን ሰካን አመላዩት ክእነ ቱሉ።

በዲር ዲብ ጀህል ዐልኑ ምን ቀዳምያም ክም ጸንሑኑ ሕናመ ዓዳትናቱ እንዴ እንቤ መደረቱ እንዴ እንርእየ ምን ልብሉናመ እንሰሚዕ የዐልኑ። እብ ሞባይላት ወሺድዮታት ለመደረቱ ለአርኡነ ወሐካይም አዋልድክን አክበ እት ምድረት ኢትካርየ ልብሉነ ዐለው። እት ዕያዳት ምንገብእ ወዲብ ዐድነ። ሳኪን አዳም ለዓዳት አጊድ ኢጠልቁ። አዜ ላቱ አመርኑ። ምን ጽልመት ዲብ በርህት እግል ንፍገር፡ ወምን ጭዊት እግል ንርተዕ፡ ምን እለ ወሐር አዋልድን ምን ወልደ እብ ሰላም እግል ልትፈረጅ፡ ውነኣይሸመ፡ ዓፍዮተን እንዴ ረክበየ ሰኢ እግል ልንበረ ምን እለ ምዕል ሰሰ ፈብሩወሪ 2025 አዝማም ምኑ ሀሌኑ። በዲርመ ፈርዑን አምጸአዩ ድኢኮን ዲን ኢፈርደዩ እትን ወሕኩመት። ሞት ክም ሀሌት እቱ ሀዩኒ ሰኢ እኩዳም ሀሌኑ።

ለአንሰ እግል ሰብ እንዴ አትጋየሰይሰም ግራሆም ለአዋልድ ለአክሸበ ለልትበህል አክል አዩ አማንቱ ሓጃ፤

አይወ ለእናሰ እብ እንሳሁ ልግበእ ወቀረድ ብዕድ ክም ጌሰ ዎሮመ እንዴ ኢነአሰእል እበ ሰቱርን እተ እምቡሸብ እንልእክ። እናሰ ኢሀለ ንዲ ምዲን እንብለ ወወለትን ነኣከሸብ። ሐቅህ እት ዐርቀየ ትገብእ ወክራር እንከሬ እተ። አቡህ ክም መጽኦ ለወለት አየ ሀሌት ልብል። ወለት ዮም ሕምት ሀሌት ረኣሰ ቀትለ ሀለ አው ግንፈኦ እኪት ራክበተ ሀሌት፡ ንግህት ሀሌት ከሸማል ወለቀድያት ነኣቤ እተ ሀሌን እንብሉ። ህቱመ ምን መንገህ ልሕቲት ወክርቤ እሉ ሻሚተ ልብል። ሰኢ ምረት እግል እሻምታቱ ትብል ወትደቅቅ ወህቱ ወለት ሕምት ሀሌት ልብል። ክሸቦ ሕነ እት ረኣሶም ይእንሰምየ ወህቶም ከጅሎ ምኑ ከኢነቅሞ ዲቡ ወሕናመ ኢነአሰእሎም ከበርለ ጃርየት አለቦም።

ምን መደረት ክሸቦ እት ኖሰኪ ለረኤክዩ ሀዩ ሚ ሀሌት፤

ሰኢ ርእየት አኑ ደመ ለልትነጠፍ ወለት፡ እት ውላድመ ጅነ ሐቅ ገበየ ትከረዐት ወእሞልድ ቅሩብ ሐቅ ኢትጸኔሕ እግል ልሰበርቱ ወሐቅ ሰብረ ግራሁ ሞት ሀሌት። እሞልድመ ምን ሀሌት ለመሻፍዋ ሰበት ክርዑ አርወሐት እሙ ወኖሱ እት ብቅት ለከሬ ርእየት አኑ።

አምነ እድረሰ መሐመድ ምን ሰካን ሃማሽ ድብ ሀዩ ለዐመልየት ክሸቦ ኖሰነ እንወድዩ። እናሰ ከሰለ ዶል ገይሰ አው እት ንዋዩ ሰለሰ-

አሰይድ ዐብደልከሪም እድረሰ

አርበዕ ላሊ ምን ልትመዩ ለወለት ለዶል ነኣከሸበ። ለሰብ እለ ደየ ኢልብሎ ወሚ ወዴክን፡ ኖሱ እተ አፊትን ኢመጽኦ ወእት አብያት ኢልትአተው አካን ለዲበ ለዓርፎ ወልትገሰው በይናተ ወረደምናተ። ወለቱ ክም ኢልርእየ ዶል ልትሰኣል ምነ ሀዩ ክምለ ሓጃ ቱለ እምብሉ። እንሰርቅ ከነኣከሸብ ድኢኮን እተ ንማት ኢንሓብሩ።

ህታመ ምነ ሐረካት “ ያረይ ዮም ሰኪን እግል ልግበእ እጅቱ” ትብል ከእበ ፈርህት ነቃሰት ልብ ትወዴ። ክም ተሀዴትመ ምነ እናሰ ትፈርህ፡ ከአፎ እግል እግበእቱ ገብእ ለልብል ሕሳባት ነሰኣ። እት ንእሽ ርይሕት ኢኮን። እት ህዳየ ኢትበሰዋ፡ እት ውላድ ሀዩ ለኣኬት ክርበት ተሓልፍ። ሕነ እሊ ክሸቦ እምበል አዘ መንፈዕት ምን ኢረኤን ምኑ ምን እለ ዮም ወሐር ታርካቱ ሀሌኑ። ወለት አንሳይት ሐቅ ትመይት ምኑ ለዐድ ሚ ሀሌት እቱ። አንሰ ወተብዐት ወንኡሽ ወዐቢ እሊ ክሸቦ እግል ልትረፍ ሌጠ ንሸቁ።

ክም ተውሰየት ለተሓልፈ አሰይደ ሓጃመ ክሸቦ እግል ልሰረት ምን ክሉ ልበ ክም ትሸቁ ዲብ ተኣክድ፡ ምን እለ ወሐር አዋልድን ፍሩጃት ሀለየ እዴን ይእንከሬ እተን ወክሉ ሙጅተመዕነ መጦርን ልብጠር ትቤ።

አሰይደ ፋዋነ አቡበከር እብ ጀህተ፡ ለመጅተመዕ ክሉ ገጽ ሕድ እተ እጅትመዕ ሰበት ሐድረ መደረት ክሸቦ ምስል ሳምዑ ሀለ። ምን እለ ወሐር አነ እግል ወለቹ እግል እሕረዳቱ እንዴ ትቤ ሰኪን ለከሬት እምቡሸብ ትግበእ ወዋልዳይት አው ዋልዳይ ለእት 2007 ለፈግረ ቃኑን መኔዕ ክሸቦ እቡ እግል ልትጸበጦ ክምቱ እግል ልአምሮ ብትክተ ሐበረት። ኤራትርየ ምን እስትዕማር ተሐረረት፡ አንሳተ ምን ክሸቦ ወኣህ ትፈረጃዩ፡ ለሕርየት ፈረጅ ተልየ ሀሉ፡ ፈረጅ ካምል እግል ልግበእ፡ ሐረግራግ ገጽ ግረ ለአለቡ፡ እለን ለባትካቱ ሀሌን ቤለየ እንዴ አምረህን ቀደም ሌጠ ነኣሳድር።

(2^ይ ክፋል)

ዲብ አቅሊም ዐንሰበ እስከት ለህሌት መደሰሰት ተዋብ ደመህ አዳል፡ ዲብ እሊ ናይ ሐድ ርቦዕ ዘበን ዕምረ፡ ደማነት ነበራት ቅዝ እግል አከዶት ዲብ ገብእ ለህለ ጸገም ሐድ መቅደረተ ወራታት ዐማር ዲብ አደቀቦት እንዴ ኢትትሐላል ትጸገም ለህሌት፡ ናይ ብሕተ መደሰሰት ተ። “ለትጸገመ ልትዐወት” ክምሰለ ልትበህል ህዩ እግል ሳደፈዩ ተሐድያት እብ ጸገም ወ ኢ መ ት ሐ ላ ል እንዴ ተዐዲት፡ ዮም ደማን እተ በ ደረጀት ውቅልት ህሌት። ዲብ ወጀዶት ዐዳገ እንቅቅሐ ዲብ ሀወኖት ዲብ ሰልፍ ርቱብ ለህላ ቱ። መደሰሰት እንታጅ ሔዋን ወደወርህ አዳል፡ ምን ሰነት 2014 እንዴ አስተብዴት፡ ዲብ ከርስ ወሱክ ወራታት እንታጅ ሐሊብ ሐ እንዴ ጨምረት፡ ዲብ ሀወኖት ዐዳገ ሐሊብ መዲነት ከረን ወባካተ እብ መሰል ሰኔት ለልትሰሚ ዶር ቀድም ለህሌት ተ። መደሰሰት አዳል ናይ እንቅቅሐ ወሐሊብ ፈርያተ እብ ነብያት ውብዝሐ ዲብ ትወቀለት ደረጀት ለተዐድዩ እስትራተጅዮት እንዴ ኤተነት ገጽ ቀደም ተአቀምት ህሌት። ምን እሊ እንዴ አትሌነ በገ፡ እግል ዓም ወራታት ወፈርያት ናይላ መደሰሰት እበ ከሰሰ፡ ምስል መመቅረሓይ ሽቅል መደሰሰት አዳል አሰይድ ዑመር ዩስፍ ኢብራሂም ናይላ ገብእ ፋይሐት መቃበለት ጭመም ትትቀደም፡-

*** አግቡይ መነት ደርመህ ከአፎ እግል ልግበእ ቡ? እንቅቅሐ ቢጨ እግል ልግበእ ህዩ ደወርህ ሚ እግል ልብለዕ ቡ?**

- አሰልፍ፡ ደወርህ ካፊ እንቅቅሐ እግል ለሀበኩ ሰወሲት ልሰዕ ናይ ሐቱ አምዕል ዕምር እት እንቱ እንዴ አስተብዴክ ለትመዘከት ነብረ እብ ቅያስ እግል ተሀቡ ብከ። እንቅቅሐ ቢጨ እግል ልግበእ ህዩ ዕፋን ወአክደር ነብረ እግል ተሀቡ ብከ። እብ ፍንቱይ አክደር ነብረ፡ ዛይድ ወለትፈናተ ሺታሚናት ሰበት ብእቱ፡ እግል እንቅቅሐ ከምሰል ናይ ‘ሐበሽ’ ቢጨቱ ለወድዩ፡ እግል ለዓል ክፋል እንቅቅሐመ ትሩድ ወድዩ። እግል ዲርሆ ህዩ እብ ሕማም እግል ኢትትአዜ ናይ ከህላት መቅደረቱ ወሰኩ።

*** ምን ተጃርብክ ዓም ጠባዩዕ ዲርሆ ሚ መሰል?**

- ዲርሆ እብ ክልቀተ ርሒመት ተ። እግል ሰኔ ለወዴ እለ ነፈር ተአሌልዩ ወትፈትዩ። ነብረ እግል ለሀይብ ነፈር ሰኔ እንዴ ወዴት ሰበት ተአምሩ ክምሰል መለሆ ትርእዩ። ግራሁ እት ገይስ ዲብ እገሩ ዲብ ትትለዋሌ ግያስ ትከልኡ። ምን ኢተአምሩ ነፈር ላኪን ተሀርብ - ኢትቀርቡ። ብዕድ፡ ዲርሆ ብቆዕ ኖዕ ነብራተ ለትፈቱ። ካፊ ቅዝ ለአለብ ነብረ ዶል ተአቅርብ እሊ፡ እንዴ አቤት እኮቱ ለትገይስ ምንከ። ሕርያን ዶል ተሐግልቱ እብ ብሼሽ እንዴ መጽአት ለትትመኩ። እሊ ህዩ ለትዳሌ እለ ነብረ በህ ክምሰል

ኢቤለዩ ለተርኤ እሻረት ተ። ሰበት እሊ፡ ዲርሆ ኢትትሃ። እግል ልብል ለከሬ አዳም ላኪን ሓለተ ተሐብሩ። ሐመት አው ሐዬት ምንገብእ፡ እንቅቅሐ ሐቆ ዶል ትወልድ፡ ለትወልድ እተ አካን ኢትወጤት እለ ምንገብእ ወለመሰሉ፡ ተአሰለከ። አዋይነ እንዴ ፈሀምክ ሻፍግ ሐል ዶል ኢትወዴ እለ እንቅቅሐ ትከለክ። እግል ትፈናተ ሕማማት ህዩ ትትቃለዕ። እብ ብትክት ህግዩ ዲርሆ ለሀብክህ ለተሀይበክ ርሒመት ወመክሰባይት ሐዋን ተ።

*** ዲብ አንሰሶት ደወርህ እንዴ ትፈረረ እግል ልትዐወት ለላሐዜ ነፈር ሚ ምክር ወሀብኩ?**

- አሰልፍ እብ ሰበት ዲርሆ ካፊ ፈሀም ወረሕመት እግል ተሀሌ እሊ ቡ። ፍቲ ዲርሆ ለአለቡ ነፈር ደወርህ እግል ልተውብ ኢቀድር። እግል ሰላዲ እንዴ ቤለ ደወርህ አንሰሶት ኢለወውቱ። ፍቲ ደወርህ እንዴ በይአዩ ምስሉ እግል ልውዐል ወልትመዩ ቡ። ዲብ መዲነት እንዴ ገአ ደወርህ እግል ተአትመቃርሕ ኢቀድር። እብ ተውሳከ፡ ዲብ አፍረዮት ደወርህ እግል ልትዐወት ሰብ መቅደረት ሐርስ እግል ለአትጋሚ ወጅብ። ክምሰለ አሰልፍ ለእቤሉ፡ እግል ደወርህ ሓሪህ ለሀለ አካን፡ ምን አዳም ለፊመት፡ ካፊ ማይ ወምግባይት ሐፋነት ክምሰል በ እግል ለአክድ ወጅብ። ተጃርብ ምን ቦም መፍርዮት ደወርህም ምክር ወፍክር እግል ልንሰእ ሰኔ ቱ። ዲብ አፍረዮት ድወርህ ከሳር ክምሰል

እስትሰማር ዲብ ሐርስ

“ተዋብ ደወርህ፡ ሰብር ወፍቲ ለጠልብ መክሰባይ እስትሰማር ቱ” ዑመር ዩስፍ

ህሌት እንዴ ፈሀም፡ እብ ምርወት ወኤማን እግል ለአተላልዩ ቡ። አሰልፍ ሻርሐ ዐልኩ። ክለ ሚዛንዮቱ ዲብ አፍረዮት ደወርህ እግል ለአትፈርረ ኢወጅብ። እብ ተቅዩም ሰር ምን እግል ለአትፈርረ ቡ። ከሰረ ምንገብእ እበ ተርፈ ሰር ምን ሐዲስ ጀላብ እግል ልትበገስ። ሕፊት እብ ብዙሕ ሰወሲት ለአነብት ህዩ እብ ሐድ እግል ለአንብትመ ለሐሳ ቱ።

*** መደሰሰት-ም ዲብ እሊ ናይ 23 ሰነት ዕምረ ሚ ረብሐነ ምን ትብል?**

- አንሰሶት ደወርህ እብ መደጋግ ጸበዋካሁ ምንገብእ መሰለሐት ዐባይ ትትረከብ ምን። ነቃስ እዳረት፡ እብ ነዳፊት ኢጸቢዋ፡ ሀመሌ ውበዕድ ህለ ምንገብእ ላኪን እግል ትክሰር ላብድ ቱ። ሰበት እሊ፡ ለትትቀደረከ ወዴክ ምንገብእ ወእብ ትሉሉይ ለሳድፈክ ሕማማት ወክሳር ከሀልክ ምንገብእ ዲብ ደንጎበ እብ ጸገምክ ወመዕጸምክ ዲብ ዐውቱ እግል ትብጸሕ ትቀድር።

*** ዲብ ሄራር ለሳድፈኩም መታክል አው ተሐድያት ዐለ ገብእ?**

- አሰክ ሰነት 2020 እግል ብዙሕ

አውካድ ከሳር ወመሻክል ሳድፈነ ዐለ። ነብረ ደወርህ ምንትፈናተ መደሰሰት ወአፍራድ፡ ሰወሲትመ ምን ውዛረት ሐርስ ለትሰለፍነ እቱ ወክድ ዐለ። ዲብ ረአሱ ሰብር ወክህላት ሰበት ወዴነ ሰኔ አተላሊ። ዲብላ ትወቀለት ደረጀት እግል ንብጸሕ ህዩ ቀደር።

*** ለአግደ ሳድፈኩም ለዐለ መታክል ሚ ቱ?**

- ለአግደ ሕማም ቱ። ዲብ ደወርህ ሕማም ህለ ምንገብእ ደወ አለቡ። እግል መሰል፡ ዲብ ሰነት 2004 ጉምሮ ለልትበህል ሕማም ምን መሰር ዲብ ኤረትርዮ ክምሰል አተ፡ ክታብት ሰበት ይዐለት እሊ፡ ዲብ ተሐደደ አምዳላት ሌጠ 2,200 ሰወሲት ቀትለ ምን እኩ። ሐቆ አርበዕ ወፊሕመ ሕድ ለሽብህ ሕማም 3,500 ሰወሲት ሞተ ምን እኩ። ዲብ ሰነት 2005 ህዩ 1,500 ሰወሲት ከሰር። ብዕድ ዲብ ሰነት 2013 ኒውካሰል ለልትበህል ሕማም አተ እትነ 3,500 ሰወሲት ቀትለ ምን እኩ። ዲብ ሰነት 2018፡ ምን

መራቀብትነ ወኪን ‘ረክሰ ብርንካይት’ ለልትበህል ሕማም ሳደፊነ ወናይ ሐድ ምር ሚልዮን ነቅፈ ከሳር አጅረ እትነ። ብዕድ ናይ ነብረ መታክል ቱ። ዲብ ሰነት 2004/5 ዲብ ኤረትርዮ ናይ ነብረ መሻክል ዐለ እግልነ። ናይነ ነብረ እግል ነኣዳሌ ኢጀረቦትናመ እግል መሻክል ኬለመዩ። ክለ መቅደረትነ ነብረ ደወርህ ዲብ መትዛባይ ሓለፍናህ። እብ ሰብብ እሊ መደት ሐቱ ነብረ ተሐገለት ወእግል 24 ሳዐት ነብረ እንዴ ኢበሌዕ ለወዐለ እቱ ወክድመ ዐለ። ሐቆ ጅርበት ብዝሕት ላኪን ዲብ ሰነት 2011 ናይነ ነብረ እግል ነኣዳሌ ሰበት አምበትነ፡ ናይ ነብረ መሐገዝ ኢሳደፊነ። ክምሰል እሊ ምን ወዴነ እበአማን ረሀዩት ከልቀ እትነ። ዲብ አፍረዮት ደወርህ፡ ለ70% ዲብ ነብራቱ ለልተንከብ። ለተርፈ ህዩ ዲብ ነዳፊት፡ ክታብት፡ መርዲት ውበዕድ እግል ልትሀደግ ቀድር።

ለዐለ። ክምሰለ ቤለዩ ህዩ ዮም ዲብለ መደሰሰት 48 ዳይማም ሽቃለ ህለው እግልነ። እሊ ምስለ ሽቃለ ክል ምኖም ለረፍዑወ ዓይለት እንዴ ረአክ እብ ቀሎቀሎ ለልትዋገም ኢኮን። ካልእ፡ ፈድል እለ መደሰሰት እለ ሽዑብ ብዙሕ እንቅቅሐ ልትመወን ህሊ። ሰበት እሊ፡ አቡነ ሩእዮቱ ወበዳራቱ እበአማን ሰርግልት ቱ። እብ አዜመ ሕነ ዲብለ ትወቀለት ደረጀት እግል ነኣብጽሐ ዕንዱቃም እሊ ህሊ። መዋ-መጥሩመ ሐ ሐሊብ እግል ንተውብ ሰበት ቤሌነ፡ ለመደሰሰት ዲብ ፈዩሕተ ትመጽእ ለህሌት።

*** ዶር ውዛረት ሐርስ ዲብ መደሰሰት-ም ሚ መሰል?**

- እብ ሰበት ዲርሆ ለገብእ ልግበእ አምር ዲብ ይዐለ እትነ ወክድ፡ ላብድ ዶር ውዛረት ሐርስ ሽፊሕ ኢትረከብ እሊ። አብያት ዲብ ሽቆየት ወሰብ መቅደረት ዲብ መጽኦ ምክር ወሐብሬ ለሀይቡነ ዐለው። ናይ ከርስ ዐድ ምዋጥኒን ወናይ ካርጅ ሰብ መቅደረት ሰዱነ ዐለው። እግል መሰል ዶ/ር ዐብዱ ለልትበህል ወድ ህንድ እብ ሕኩመት ዲብ ልደፈዕ ዲብነ እት መጽእ ሰዱነ ወለአደርሰነ ዐለ። ግራሁ ውላድ ኩብ ደክቶር ካሪን ወደክቶር ሽላድሚርመ ዲብ መደሰሰትነ ዲብ ለአትቀባብሎ እግል መደት አርበዕ ሰነት ምስልነ ሽቀው ወለለትሐዜ ምክር ወምህሮ ሀበውነ። መዋ-መጥሩ ኤረትርዮን ደካትረ ወሰብ መቅደረት ዲብ መጽኦ ሰደውነ ወአድረሰውነ። እብ ዓመት ሰዳይት ታመት እብ ውዛረት ሐርስ ገብአት እግልነ። ሕናመ ፈድል ረቢ ወፈድለ ገብአት እግልነ ሰዳይት ተጃርብ ሽቅል ሰኔ ከሰብነ። እብ መደሰሰት ውሕደት መደሰሰት ብሩር (rural enterprise unit) ኢንተርፕራይዝ ለመጽኦው አምሪክዩን ሰብ መቅደረትመ እብ ሰበት እንሱሰ ደርህ። ሰገ ደወርህ ወዐግ ደወርህ ለከሰስ አርበዕ ኢነት ተእሂል ሃይባምነ ዐለው። ሕማማት ደወርህ እግል አብደዮት እንዴ ትበህለ ምን ተሐረዩ ድወል እብ ውዛረት ሐርስ መጽእ ለዐለ ክታብትመ ለዐለ እግልነ መታክል ዲብ አርሀዮት ለአግደዩ ዶር ዐቢ ቱ። ወዚር ሐርስ አሰይድ አረፋይኔ በርሄመ እብ ኖሱ ዲብ መጽእ አትናዮቱነ ወለተትሐዜ ምክር ሃይብና ቱ።

ዶ/ር ዑመር ዑሰማን

ሰልፋያም ዐስር ሐዳይስ ምህታት ወተክነሎጂ

እሊ ለህሊኑ አቲ፡ ዘመን ተክኩሎጂ ወሽባብ ቲ። እግልጫ ክሉ ካድም እሊ እዋን እብ ተክኩሎጂ ለገዴ እት ገብእ፡ ፌዋረቲ ህዪ ሽባብ ሰበት ገብአው። ተክኩሎጂ ህዪ ምስል ምህዞ ወስናዐት ትርድት ምስንዮት ለቡ እት ገብእ፡ ሐዳዳሪ ሓጃት ሌብ ምህዞት እንዴ ኢገብእ ተርጀመቲ፡ እግለ ጸንሐ ሓጃት እብ ሐዳሰ ገበይ አትሒያስመ ክም ምህዞ ወሐዲስ ተክኩሎጂ ቲ ለልትሐሰብ።

ለነት 2024 ህዲ አስርለ ቀደሚህ ዐለየ ሐዋተ እንዴ ገብአት ሐዳይስ ሓጃት እብ ብዝሐ ለትረአው እተ ሰነት ተ። እት ክሎም እሎም ለትረአው ሐዳይስ ሓጃት እብ ክል ጀህት ዶል ትርእየም ዒኖም ምን ናይ በሰር ፊሆምተ/artificial intel-
ligence ለትትበንሰ።

ምን መኪነት እምበል ሰዋግ፡ እት
ኢንተርኔት ናይ ሓጃት ወናይ በሰር
ፊህም ወለመስሎም ለተጠውር እለ
ሰነት ቅያስ አለቡ። ሰዋግ ለአለቡ
መጻዊት ኖሰ ለትርኤ፡ እት ሴመ
ፎሮ ኖሰ ለትብዋር፡ ባብ ኖሰ እንዴ
ፊትሐት ምሳፍሪን ለትዓርግ ወትከሬ
መኪነት ቀደም ሑዳት ሰኖታት እብ
ሕልምመ እግል ንርአየ ክቡድ ዐሉ፡
ዮም ላኪን ዋቅዐት አማን ጋብኣት
ህለት። ከምን እለ እንዴ አትሉን
ዐሰር ለሰልፋዮም ሐዳይስ ምህታት
ወተክነሎጂ እለ ዘመን እግል ንርኤ
ተ።

1. የሱ ሐዲስ ፍክር እግል
ልክለቅ ለቀድሮ ናይ በሰር ፈሀም
(Self generating AI)

ኖይ በሰር ፈሀም ምን እት ዐመል እግል ልውዐል ለእነብት ሐድ ዋዲ ኢህለ። እሊ ለእት ሰነት 2024 ለትረክ ኖይ በሰር ፈሀም ላኪን ምን ለእክቡ ለዐለ ቅደስ ለእለቡ ሐብራ እንዴ ትባላ፡ ኖቡ ስወር፡ ሕላይ፡ ህግዩ አንፋር ውብዐድ እግል ልክለቅ ለቀድር ቱ። ምስል ኦዳም ክም ኦዳም እንዴ ገአ ለልትሃጌ ወሽዑር ወድ ኦዳም እግል ልራቀብ ለቀድር ጋብእ ህለ።

ብዕድመ እሲ እብ ኖሱ ሐዲስ ናክር እግል ልክለቅ ለቀድር ናይ በሰር ፈሀም ምስል ዓዳት ወመናበረት ገባይል፡ ምስል ምራድ መትዛብየት ለትትዋፊቅ ዑግን ወገቢይ ዝበ ወእዝቡየት ዐፍሽ ፋጥር ልትረከብ።

እት ድራሲት፡ ዐገን፡ ደፃያት ውድየት
ወምሀዘት ኢድውየት ውቅል ተረት
ለአገጌ ሀላ። እሊ ኖሱ ሐዲስ ፍክር
እግል ልክለቅ ለቀድሮ ናይ በሰር
ፊሀም፡ እት ከለጥ ሐብሬ ሂበት፡
ደለሎት/እግል ሐቱ ጀህት ሳዐዶት
ወኢራትዐት ሐብሬ ሀዩብ ብዞሕ
ምንወ ልትሐሜ፡ እት ገበይ ካድም
ሸሪካት ወወሰኑት እተይ ተረቱ
ልትዓደለ አለቡ።

2. ኖል ከያል ተከላጂ (Digital Twin Technology)

እሊ ናይ ዓላብ መንታይ ተከነሎጂ አው ናይ ከያል ተከነሎጂ ለልትብህል እት ሻሻት ተለፍዝዮን፡ ኮምፒተራት ወብዕድ ናይሰ እንርእዮም ሓጃት፡ ሰርዓታት፡ ሐዋናት፡ ኣዳም፡ ትልህያታት፡ መባኒ ወብዕድ እብ ከያል እንዴ ከልቀ፡ ለናይ አማን እድንዩ እብ ከያል ክም እንርእየ ወዴ፡ ምስል እንተርኔት ናይ ሓጃት እንዴ ትጸበጡት ሰበት ትሸቪ ወትትነፊዕ ምስል ወቅት ነፍሰ ኖሰ ለጠውር ኣለት ተ። እሊ ተከነሎጂ እሊ እግል ናይ ፍዋር መቅደረት መረ ውሰኩልት ልትረከብ።

እምባል እሊመ ናይ ከያል ተከከሎጂ፡

ሀ. ከጥዋት እት
ንሰኣት ሳዕድ

ለ. ገበይ ካድም
ለአሻፍግ ወለአሰኔ

ሐ. ርእየት ሐያት
ለሰፊዬሕ

መ. ምክር ለሀይብ ውበድ።

3. ናይ ሰብ ፈላጊ ወለደርስ ኣለት (Artificial Intelligence and Machine Learning)

እለን ኖሰን እግል ልድረሰ
ለቀድረ ኮምፒተራት ለመሰለ አላት፤
እግል መጽአ ዐሚል ሐብሬ ለለሀይብ፤
እግል ለአዝብብ፤ ልትዛባ ወልትለአከ
ለቀድራ ተን። እት ዐባዩ አድውዮት
ለሸቅዩ መአሰሳት ወአላት ክም ከረ
ፎኬታት፤ ጥያራት፤ ዐራባት ውበዕድ
ለልትሸፍ እተን መአሰሳት፤ ከለጥ
እግል ኢልሳድፍ ውኣጃት ክመ
ለተሐሰበዉ እግል ልትፈጥሮ ዐባይ
ተረት ለአገዳ ህለ።

እሎም ኖሶም እግል ልድረሰ ለቀድሮ አላት/ሮቦታት፡ እት ቁሪ በሐር፡ ፍዳኝ ውበዕድ እብ ጊሰት ምንላ ሳድፎም ሓጃት ኖሶም እንዴ ደርሰው ለሳድፎም መሻክል እግል ልሳልሐ መቅደረቶም ውቅል ተ። ምስተቅበል እት አርተዖት ወአግቡይ ካድም አቅለሎት ህዬ ቅዖስ ለአለበ ተረት እት ልተልሀው ለትረከቡ።

4. 5G 技术(5G Technology)

እሊ ቀደም ሑዳት ሰየታት ፍጡር ለዐለ፡ እት ሰነት 2024 ህዬ እብ ዝያድ ለተሓየሰ ሸከት እት ገብእ፡ ሸፋገት እትሳላት እምበል መተሓካር ወመሻክል ክመ ተሐዘዩ እት ውድዮት፡ ዐባይ ተረት ለገዳ ህለ፡ ሸከት እትሳላት ሌጠ እንዳ ኢገብእ፡ እንተርኔት ወእት እንተርኔት እግል ንርከቡ ለእንቀድር ሓጃት እብለ ቀለት ወለሸፍገት ገበይ ክም መጽእ ዋድዮቶም ትትረከብ፡ ብዕድ 5ጂ ተክኤሎጂ፡ ሑባሬ ወአግቡይ ዳወዮት ሕማማት፡ ምህዞ ወተክኤሎጂ፡ መትፋግ፡ ሰፈርያት ወብዕድ ምንለ እግል ንሕሰቡ ለእንቀድር ወለዐል እትሑዮሱ ልትረከብ፡

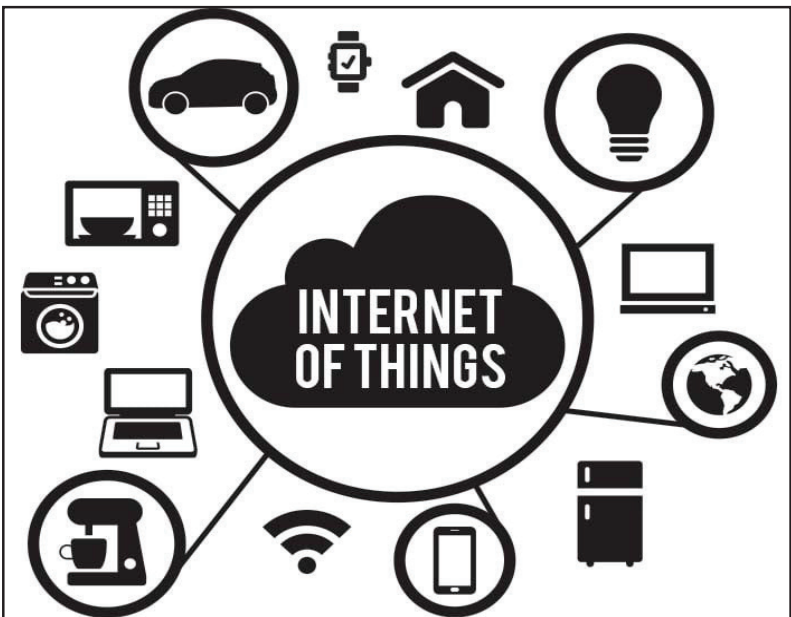

5. እንተርኔት ናይ ካፉት (Internet of Things (IoT))

እንተርኔት ናይ ሓጃት ክመላእንትኻ፡ እብ ህሌን እንተርኔት እትገብእ፡ ሓጃት ባህለት፡ ኮምፒተራት፡ ፋክሳት፡ ሞባይላት ውብዕድ ኖሰኖሰን እብ ኣትጃባት ክም ከድመ ትወዴ። እሊ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ሓብሪ ክም ምራደን ወእምበል መተኣካር እግል ልትሰለፈ. ወለሀበ ለተኣቀድር ተ። መትነፍቦት ኣላት ለተኣሻፍግ፡ ዐባዩ መዳይን ሐረከት ዓፋሽ ወኣዳም እብል ቀላት ክም ራቀብ ለትወዴ፡ ለትፈናተየ መካትብ ሓብሪ እግል ልትባደለ ለተኣቀድር፡ መንገድ ሰብኡ ለኢህለ ዓፋሽ ወኣባቦት ለተኣደምን፡ ገበይ ነሲኣ ቀራር ናይ ለገኣ ለትሰኣለየ ነፈር እግል ለኣሰኔ ለትሰዴ እት ገብእ፡ ምነ እለ ሰነት ለረኡተን ምህም ምህዞታት ተ።

6. ገሮብ አዳም አልገቦት ወወሰኑት (Human Augmentation)

እሊ ገሮብ አዳም ለወሰክ
ወለአትላግብ ተክኔሎጂ እት
ገብእ፡ ሐዳይስ ሶፍት ዌራት እብ
መትነፊዶት፡ እግለ ምን ክልቀት
ልግባእመ እብ ሰበት ሓድሳት ንቅስ

ገሮብ ለሳይፈዮም አንፋር ሰደይት ለለሀይብ ተ። እግል መሰል እዝኑ አው ለትቀረጨ ነፈር ቀደም አኪመ እዝን ትገብእ እሉ ዳንሐት ተ። እሊ ናይ አኪ ላኪን እብ ባረዳት እግል ትሸበር ለትቀደር፡ ምስል ነፍሱ ለትጸበጠት ወእት ግርመት መረ ተረት ለበ ተ። እለ ገበይ ሸቅየት እለ እግል እደይ፡ እገር ውበዕድ ለነቅሶ ምኖም አንፋት፡ እደይ ወእገር ክም ለሀሌ እሉም ሌጠ እንዴ ኢገብእ ለትወዴ ለእደይ ወእገር ለእሉ ትፈዋር፡ አክልሕድ ክም ናይ አማን እደይ ወእገር እግል ልሸቁ ለቀድር እንዴ ገእ እግል ነቃስ ገሮብ ለሞም አንፋር ብዝሕት ሰዳይት ለአገዳ ሀለ።

እት ረአሰ እሊመ ፍክር፡ ፊሆም፡ እንትበህ፡ ሸዑር ወበዕድ እግል ዓቡዮት ለተአቀድር አለት ተ። እግለ እብ ሰቡት ነቃስ ገሮብ ብዞሕ መሻክል ዓፍዮት ለሳድፊዮም አንፋር ህዩ በክት ሰኒ ወባርህ ምስተቅበል ጋብአት ህሉት።

7. ሰዋግ ለአለባን መካይን
(Autonomous Vehicles)

እለን ሰዋግ ለአለበን መካይን
አው ኖሰን ለልትሰውገ መካይን
እንዴ ትበሀለየ ለልትአመረ መካይን፡
ለትፈናተ ካሚራት፡ ሰንሰራት፡ ራዳር
ውበዕድ፡ እብ መትነፊዶት እግል
አሻይር ጽርግዩ፡ አዳም፡ ብዕዳት
መካይን፡ መጻዊት አግቡይ ውበዕድ
እብ ራቴዕ እንዴ ፈሀመት እግል
ቀራር ትንሳእ ለትቀድር ተ።

ምስል ወቅት ህይዘት እለን እብ ስምዒት ተአሲር ለኢገብእ እተን፣ ቃትን ክመ እለ ህለ ለነሰኡ፡ ክሉ ኣዋራፊን እግሉ እንዴ ኣንተብህየ ለራቅብ እብ ግብኣትን፡ እግለ እት ጽርግያታት ለሳድዱ ሐዋድስ እት ኣንቀሳት ተረት ዐባይ እግለ ተህሌ እለን ክም ቀድሮ ልትሸረሹ፡ ምስል መጠዋር ህይዘት ብዝሐ ስራዕክ እት ጽርግየ፡ ቀዋኒን ስራዕክ እት ዐመል ተርጀሞት ወብዕድ ወቅል ተረት እግለ ተህሌ እለን ቱ።

8. ቁራን ለበ ሐሰት ፈረጎት (Deep fake detection)

ምስለ እት ለዐል ለሽረሕናሁ
እንተርኔት ናይ ሓጃት፡ ናይ በሰር
ፊሆም ውበዕድ ተክኔሎጂ ለለሀይበናቱ
ኣብቲት፡ ኣዳም ለኢትቤሉ ህፃኖ ክም
ተሃንክ፡ እትላ ኢሻረክ እት ሓለት
ክም ዐልኩ፡ ኢራቴዕ ናይክ ሰወር፡
በህል፡ ካድም፡ ሸክል ውበዕድ እግል

ልትፈጠር እትቅዱራት ህለዩ።

እት ከም እለ ሓለት ለገገ ክበር፡ ሰወር ኣው ህግዩ ኣማገብ መሐሰት እግል ፈረንጉ ክቡድ ቲ። ከእሊ እት ሰነት 2024 ፋግሪ ለህለ ምህዞ እግል ለገኡ፡ ምንጎ ኣወላዲት ወጠቢዐታይት መበገሲ ለትቀየረ ህግዩ፡ ሱረት፡ ቪደዮ ውብዕድ እግል ትፈርግ ለትቀድረ ቲ። እት መተኣንባት ምንመ ሀሊት ምስል ወቅት ወመጠዋር ተክኔሉጽ ለመጽእ ተሓድያት እት ፈቴት ዐባይ ተረት እግል ተሀሊ እሉ ክም ቀድሮ ልትሸረከ ህለ።

9. መንግሥቱ ወመፋላምት
ኮምፒውተር ምስል ምክንያት
(Brain-computer interfaces)

ብዝሓም አንፋር እብ ሰበካ
ጀልጠት ምክ ልግባእ አው ልብ
ሓድሳት ውበዕድ ናይ ዓሳብ
መሻኸል እንዴ ሳይፈላም፡ ምክም
ዳይም ደረር ዶል ጀሬ እቱ እግሬ
ልትሐረት ወልትሃገው ለኢቀድር
ብዝሓም ቶም፡ ከእሊ ቢሲ ኣይ(B
CI) እንዴ ትበህለ ማጽእ ለህ
ምህዝ ነኣይሽ ኣሳት እት ምክ እብ
አተዮት አው እት ረአሰሰ ለእንለብሰሰ
መሻቀዩ እብ ኣዳላይ፡ እግለ ሞተው
ወለኢሸቁ ዓሳብ እግል አትሐሰሳየት
ሰዴ። እብ ክም እለ ገበይ ህዩ እግሬ
ልትሃገው ወእደዮም ወእገሮም
ለሐርት ለቀድርው አንፋር ህለው፡
ኣክለ እት ትጠርፍ ጌሰት ህዩ ዐላይ
ሰዳይት እግል ተሀብ እት ሰአየት
ህሊት።

10. ናይ በሰር ፈላጊ ወመንገድ
ኢንተርኔት (AI in Cybersecurity)

እትሊ ለህሌን እቱ ወቅት ምኒ
ሞባይላትን፣ ኮሚተራትን፣ እንተርኔት
ታውራትን ወብሎድ እንዴ ትበገላሉ
ክል መናበረትን እብ ገበይ ሳይበር
መራከቢታት ቱ ለነአገደዋ ህሌን።
እት ክም እለ ሓለት ህዬ መንበር
እብ ራቴፅ ወእምበል ተሐድዖት
እማል ተአተላሌ ገአት ምኒ
ገብእ። ደሐን ወመንገፎ ሳይበር
ለአትሐዘነ። ከእሊ መጃል አለ
እቱመ ብዙሕ ተጠውር ማጽእ ህሌ።
ወለ ንኢሽ ኢድዋ ሓጃት ለተንዘባ
አው ለጀርብ ነፈር ፈረጎት ወአጊድ
እማለ ከሰሶ ነፈር አሰለሎት፣ ትሩድ
ኮዳት አዳለዮት ወብሎድ እቱ መራ
ምሰዳር ሰኔት ግደሳት ህሌት።

ዲብ ዒድ እግክ ከግብእ ከቡ፥

ምን ፈርወንተር ዒድ ፈጥር፡ ኩሉም ሙእምኒን ደያነት እስላም ናይ ዒድ መዳሊቶም እንዴ አታመመው፡ ምና እት ዒድ ለትአጸቤሕ ሌሊት እንዴ አንበተው፡ ጀዋሚዕ እብ አንዋር ወመክረፎናት እዕላን ዒድ ክም አስመዐ፡ አዳም ነኣይሹ ወዐባዩህ፡ አንሱ ወተብዐቱ ኩሉ፡ እት መዳሊት እግል ሰላት ዒድ ለኣቲ፡ ልባሱ ከዌ፡ ለአዳሌ፡ ቀድታቱ ከማክም፡ ሰላዮቱ ለአዳሌ ወልትሓጽብ ልትመዩ፡፡

አንስመ አብያተን ለአትጋርመ፡ ወለአትናድፈ፡ ምን ስታይር አስክ ነጸጽፍ ኩለ ደለ ገረመት እግል ዒድ ትግበእ እት ልብለ አብያተን ነውረ ወለአሳንደ፡ እት ብሩር ለትብር ሽዐብናመ እብ ነፍሰ ለገበይ፡ መዳሊቱ ወዴ ወዎርትክ እበ እለ መልክ ወቀድር እግል ገማል ወፈረሕ ዒድ ልትዳሌ፡፡

ለፈርሐት ዒድ ህዬ፡ ምን ፈርወንተር ዒድ ወቀደሚሁ ለህለዩ አምዒላት ወቅፈት እብ አግርህ ሐለውያት፡ ፋል፡ ከርከዬ፡ ዐሳይር፡ በስከዊት ወቅሎ ተበሶ፡ ክምሰልሁመ መትሃባይ ለበብስ ዒድ ተአነብት፡፡

ለመዳሊት እግል ዒድ ክእነ ሐቆ ገብኡ፡ አስክ ሰላት ዒድ እንዴ ኢንትበገስ ሚ ክም እንወዴ ህዬ እለ ተሌ ነኣተንሲ፡-

- እስልፍ ነፍሰክ ትትሐጽብ ወደርብለ ሕጽቤ ትትወዴ፡፡
- ሐቆ እለ፡ ለሐሰ ወለነድፈ ልባሰክ ትለብስ ወትለብሲ፡፡
- ዕዋርመ እግል ትትነሰክ ትቀድር፡ ላኪን ከፊፍ ምን ገብእ ልትፈደል፡፡
- አስክ ሰላት እግል ትትበገስ

ብዝሓም እት ሰላት ለልሐድሮ ሰቡ አንሱ ሸባብ ወአጀኒት ሰበት ኢከፊ፡ ምን ፈርወንተር ዒድ ለልትዳሌ አካናት ሰላት ዒድ እመር እት ምድር ፍቶሕ ልትዳሌ ወመትሰልዮት ልትሐደር ለአጽብሐ፡፡

ቀደም ሰላት ዒድ አልፈጥር፡ ክል በዐል ፈረዕ እብ ዐደድ ዕያሉቱ ዘነት ፈጥር እንዴ አፍገረ፡ መሳኪን ወሕጉዛም እንዴ ረአ ወአሌለ እግሎም ለልሀይብ፡ ለሐሰ ህዬ፡ ለዘነት ፈጥር፡ ምን እክል ለእሉ እንበሌዕ ምን ትትሀዩብ ልትፈደል ልብሎ ዑለመ፡፡ እግል ክል ነፈር ጼዋክ ዎሮ ሰዕ አውርብዒት እንዴ ከዩልክ ተአፈግር እለ፡፡

ሐቆ እለ፡ አዳም ተካቢሩ እት ወዴ፡ በንበን ልግበእ ወእብ መጃሚዕ እት አካን ሰላት ክም ትጀመዐ፡ ለሰላት ምን ሳዐት 7:30 አስክ 8:30፡ እት ሀለ ወክድ ፍግረት ጸሓይ ትገብእ፡፡

ሰላት ክም ተመት፡ አዳም ክጥብቱ ክም አተንሳ፡ ሕድ ልትሳለም ወሕድ ልድሕር ወልትዓዩድ፡፡ አስክ መሳክቡ ዲብ ለአቀብልመ ለተካቢር እግል ለአተላልዩ ቀድር፡፡

እብለ ሰላት ለልኣነብት ወራታት ዒድ፡ ግድም እት ኩሉ ለድዋራት ዲበ ሀለ አድሁይቱ ገወውርኩ መልህያምክ ወፈተችክ እግል ትትዓዩድ ትገይሲ፡፡

ከሳይም እንዴ ዐልኩ ትቀድር ሐቆ ገብኣክ ላዘም እት ሰላት ዒድ እግል ትሻርክ ወዋጅባትለ ሰላት እግል ተአትምም፡፡

እት ዒድ ለእንወድዩ ወራታት እብለ ኢብጥር፡ “ዒድ ሙባረክ” እት ትብል ህዬ፡ ብዕዳም ትትሳለም፡ ትትደሐር ወትድሕር፡ ምስል

ነበራትን እንዴ አዳሌኩ ምስል ፈተች ወአቃርብ እብ ለውቀት ትበሌዕ ወተአበሌዕ፡፡

ስድፈት ቁጽብ ወብኡስ ምስሉ ለዐልክ አዳም፡ እንዴ ኢትትዓፈው አስክ አምዕል ዒድ ጸንሐኩም ምን ገብእ፡ እት አምዕል ዒድ ሳምሐ ወትዓፈዩ፡፡ እለ ለሐሰ ውዳይ ሰን ወቀልብ ናሴሕ ለልኣርኤ ፍዕል ኬር ሰበት ተ፡ ረቢ ወአዳም ለፈትያ ተ፡ ሰምሓ ወዐፎ፡ እብ ለትቀደረተክ እግል ትትሳሰዩ ዲበ ለብከ ለሐሰ አደብ ክም ተ እግል ነኣምር ብኩ፡፡

አምዕል ዒድ፡ ለበዝሐ አዳም አብያቱ እብ መብረሀት፡ ባራት ወክቱብ ክምሰልሁመ ስታይር ወአፍርሸት፡ ወቦያት እት ለአትጋርመ፡ እግል ዒድ ዝያድ ነያረት ለሀዩቡ፡፡ እለ ላዘም ምንመ ኢንብእ፡ ዝያደት እት ልትለመድ መጽእ ለሀለ ወኩሉ ገባይል ዐለም ወድዩ ለሀለ ዲኮራት ተ፡፡

ዕንታትመ ሰፊት ልርኤ፡ እት ወክድ ዒድ ኢኮን፡ ክል ዶል ምን ገብእመ ወኢትአብ፡ እት ብሩር ለትብር ሽዐብክ አብያቱ እት አልዩ ሐመምር፡ ደወሲ ወአትኩል ዲብ እንቱ፡ እማት ወአዋልደን፡ እግለ ቀበት ቤት፡ እብ ስታይር፡ ቅለው ሐረር ወቅለው ከዕሌ እብ ሰባቱ እንዴ አትጋረመዩ፡ ወእነ ፍሩሽ እንዴ ነስከሲያሁ ዒደን ልትከበተ፡፡

አዳም ዲብ ሕድ እት ደውር ወልትዓዩድ፡ “መዓዳን፡ መሳለሚን፡ ዒድ ኬር ወበርኩት፡ ዒድ ሰላም ወረሀዩት፡ መጽዐንኩም ወድ እንሳ ወአፋኩም ድርሰሲ፡ ዐረፈ መክ ውጅዳ፡ ምና ዶለ እት ሐሌ፡ ዒድ ኬር ወፈዳ፡ ዒድ ሰዒድ ሊደዩ እግልኩ፡፡

ዶል ተሐዘ፡ ዲብ ዒድ አልፈጥር ምን ቤትክ ገሌ ሓጅት ከፋፍ እንዴ አፍጠርክ እግል ቲጊስ ብኩ፡ መሰለን ምን ሐለውያት ወተመርመ አፋክ እንዴ ፈትሐክ እግል ቲጊስ ወጅብ፡፡

• ዘነትክ ሃይባ ሐቆ ይህሌኩ ቀደም ሰላት ዒድ እግል ተሀበ ወጅብ፡፡

ምድር ክም ጽብሐ አዳም አስክ አካናት ሰላት ለአተጅህ፡ አካናት ሰላት እት መሳግድ ኢንብእ፡ ሰበቡ ህዬ ለመሳግድ ወጀዋሚዕ እግለ

ጼዋካመ ገሌ ምን ወቅትለ ፈርሐት ዒድ እግል ተሓልፍ ላዘም ተ፡፡ እበ ልትበለዕ ወልትሰቱ ለዒድ ተዐይድ፡፡

እት ቅሩብ ወረደም ለህለው አቃርብኩም ዝያረት ዒድ ውዴ፡ ሰበቡ ህዬ እለታት ዕላቀት አቃርብ ለአተርድ ወግንሓት ሕድ እት አርሓምክ ትገብእ እግልኩ፡፡

እግል መልህያምክ ወአንፋር ጼዋክ ህያባት (ሀድያት) ሀብ ወንሰእ፡፡ እምበልሁመ ነብረ ዒድ ውጅህት እብ ሐለውያት ወናይ ለመድ

ሰነት ዲብ ዕልብ ታምም ለአጽንሐን” ለልብል ከሊማት ገሌ ምን ዲብ ዓዳትን መደት ዒድ ልትደሐር እቡ ተ፡፡

እብ ዓ’መት ዲብ ዒድ፡ ተጀመዓት ወሕበር ግብኣት፡ ለብኩቱ አርዛቅ መትካፋል ወጽንት አርአዮት፡ ምስል በሌዕ ወሰቱ፡ ወምስል መተልሃይ ምን መፈተይ አፍዓል ኬር ዲብ ዒድ ተ፡፡

እት ገሌ ድዋራት ዐድነ ኤረትርዩ በዲር፡ እት አምዕል ዒድ፡ ሸባብ ወሰብ ዐባዩ እግል ፈርሐትለ ዒድ ትልህዩ ምርግዒ በሀለት ወረዴ ወዱ ነብረው፡፡

እት አፍዐበት ህዬ፡ አደም ዒድ እብ ወለት ዒዶ ልተልሀው ክም ነብረው ልትደገም፡፡ እለ ሸዐብክ እብ ዓዳቱመ እግል ዒድ እት ለአገምሉ ወለሐሸመ ነብር ክም ዐለ ለአርኤኩ፡፡

አስክ ብድረ እንሱ ዩሴት፡ ቀርጨበዕ ወቢብ ገሌ ምን እት አለላት ዒድ ውላዳት ወአዋልድ ለልተልሀው ትልህያታት ክም ቱ ልትአመር፡፡

ዲብ ዒድ አልፈጥር እግል ትደገግ ምኑ ለብክ አፍዓል ሀሌ፡ ከገሌ ምኑ ዶል እንዘክር፡-

1, ኩለ ደለ እኪት ምን ወዐል፡ እለ በህለት አከይ አደብ ምኑ ትደገግ፡፡

2, “ሳይም ቱ ዐልኮ” እንዴ ትቤ አሰር ነብራት ኢትትዋደቅ ወእግል ተአብሌሕመ አለብኩ፡፡ ነበራት ዶል ልትበሀል ለልትበለዕ ወለልትሰቱ በህለት ተ፡፡

3, ጀምዐ ናይ ማይታም አቃርክ ዲበ እንዴ ጊሶካ አልፋትሓታት ውድዩት ሰኒ ኢኮን፡፡ ሰበቡ ህዬ፡ ለአምዕል አምዕል ፈረሕ ድኢኮን፡ ለሞተው እንዴ ትዘክርክ ለትሐዝን ወተአስቆቅብ ዲበ ኢኮን፡፡

4, ሀገጊት እኩይ፡ ዕዩር ወሐምያት፡ ክምሰልሁመ ሀራጃጅ ምስለ ፈረሕ ዒድ ሰበት ኢገይሱ፡ እት ዒድ ሌጠ እንዴ ኢንብእ ክልዶል መክሩህ ላቱ ጠባዩዕ ተ፡፡ ሰበት እለ እዘም ምኑ፡፡

5, ዲብ ተሳዊር ወተጀመዓት ታፍህ ወቅትክ ኢትአብዴ፡፡

6, ነብረ ብዘሕት ኢትአዳሌ ወእት ተብዘር ኢትእቱ፡ ዒድ እበ እለ ብክ ድኢኮን ሐለተ ለአለብክ ኢቲዴ፡፡ ገሌሁ አዳም ብዕዳም እግል ልምሰል እንዴ ቤል፡ ዲብ ዒድ ተብዘር ለአርአዊ ወምን ቅድረቱ ወለዐል ሰለፍያት እቱ ልትካፊ፡፡ እለ ህዬ ሰኒ ኢኮን፡፡ ዒድ እብለ ከፈት ወለእለ ትመልክ ዐይዱ፡፡

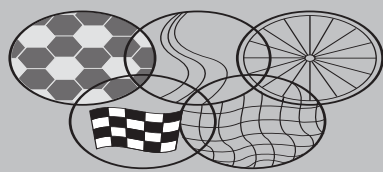
7, ለትበለዐ ነብራመ፡ ምን ለሀይ ወለሀይ ዲብ ተሐባብር ኢትብለዕ ወኢትሰቱ፡ እለ እግል ዓፍዩትክ እኩይ ተ፡፡ ወአረይ ሕማማት ወዳኩ፡፡

እት ነብረ ወዒድዩት ለሀይ እግል ተአፍሬሕ ወለሀይ ዲብ ትብል ወዲብ ትጃምል፡፡ ርሕክ ኢትእዜ፡፡ እት ትደውር ዲብ አብያት፡ ምን ክል ቤት ክባዩት ዐሲር ሰቱካ ምን ገብእ፡ እለ ሕበር ዐሲር እግል ኖሱ እት ክጠብር ካፊኩ፡፡

7, እት አውካድ ዕድ፡ ወክሰብን አዳም እት ልትዓዩድ እግል ትሰከብ አለብኩ፡፡

8, አምዕል ዒድ በታተን ኢትትሰዩም፡ ምስል አ’መትክ ብለዕ፡ ሰቱ ወዐይድ፡፡ ቀደ ምን ብክ ሐቆ አደም ዒድ ቅዴ፡፡

9, ሐድጉ ለዐልክ አወልፍመ ኢትቅብለ፡፡

ቢንያም: ሰከፋይ ዐውቴ ናይ እኩ ሰነት ከአኖኬ

ዕውት ፍሌንዮት አክደር ዱረ ፈረንሳስ ሰነት 2024 ለነሰአ ኤርትራ መትባድራይ - ቢንያም ግርማይ፡ ለሐልፈት ሰንበት ዐባይ ዱብ ቤልጃም እት ናይ ሐቲ ምዕል ብድረ ተዐወተ።

እሊ 'ጌንት ዌቨልገም ፍላንደርስ' ለልትባህል እግል 87 ወክዱ ለገብአ ጅግረ ክላሲክ፡ 250.3 ኪሎምትር

ለገልብብ ምርት ምን ለትደቀበ ናይ ሐቲ ምዕል ብድረ ዐጀላት ቲ። እት ሰነት 2022 ህዬ ቢንያም ናሱ ዕውት ዱብ ዐለ።

እትሲ ጅግረ ሰንበት ዐባይ፡ ቢንያም አወላይ ልትሰኢ ምንመ ዐለ፡ 49 ካሊት ምን አወላይ ለፈግረ መትባድራይ እንዴ ደንገረ ሳብዓይ ደረጃት ጸብጠ።

መትባድራይ ሊድል ትሬክ - ማድስ ፔደርስን፡ ለጅግረ 52 ኪሎምትር ታርፈ ዱብ ህለ እበ ወደዩ ህጃም ግምብዩ፡ በይነ ሕሳል ማርሐት እት ዋሌ ቱ 5ሳ፡30ደ፡ 21ካ፡ እምበል መትጅግራይ በይነ አወላይ አተ።

ደዓም መ እብለ ለትመሰል ፍገሪት ሳብዓይ ደረጃት ናስእ ለዐለ ቢንያም፡ እትሲ ሰነት አስክ እለ አወላይ ትምቱም ኢህለ። ምናተ ቢንያም ሰልፋይ ኢልእቲም ድኢኮን፡ እት እዲን ምርት ምን ዕን ብዝሓም ጀዝብ ለህለ መትባድራይ ቲ።

እሊ አሊምፕያይ መትባድራይ፡ ዮም አርቦፅ ምን ቤልጃም እንዴ አፈግር፡ እት 'ድዋርት ዶር ፍላንደርስ' ለልትሰሜ ናይ ሐቲ ምዕል ጅግረ እግል ልተልሄ ክም ቱ እመር ህለ።

ሳምን ርዩዩት መርከዞታ ምግብ ተመት

ምን ዕውታት አዋልድ

ምን ዮም 25 ማርስ ለአንበተት ሳምን ርዩዩት ጅብህት ምግብ፡ እት ዮም 30 ማርስ እብ ብድረ ዐጀላት እት መንደፈረ ተመት።

እለ ሳምን፡ ምን 100 ምትር አስክ 21 ኪሎምትር በህለት ሰር መራቶን ብድረ ሰዐይ ለሸምለት ክም ዐለት፡ ክምሰልሁመ ክሉ ጅግራታት ሚዳን ለሸምል ክም ዐለ ለሐብሬ ለአፍህም።

እት ዮም 29 ማርስ ለአትሌታት ምን ሐልሐሌ እንዴ ትበገሰው እት ስታድዩም መንደፈረ ዱብ

አትመመዉ ናይ ሰር መራቶን ሰዐይ፡ አትሌታት ፈሪቅ ግሎብ ኮከብ ገብሩ፡ ናትናኡል ሀብታይ ወናሆም ተስፋይ ለሰለሰ ሰልፋያም ገብአው።

ማሌ ህዬ ለናይ ደንገበ ጅግረ ዐጀላት ሳልሳይት መርሐለት ገብእ። መትባድራይ ፈሪቅ ዘረ ኤሽን ሮቤል ህዬ፡ እግል ወድ ፈሪቁ ሰሚር ብርሃኔ ወመትባድራይ ፈሪቅ ኪሎማ ሄኖክ ጎይትኦም እንዴ በድረ አወላይ አወልወለ።

ፈሪቅ ግሎብ ህዬ እብ ዕመማይ ጅግረ አትሌቲክስ ውላድ ወአዋልድ ሰልፋይ እንዴ ፈግረ ለትዳለ እሉ ጀዋእዝ ሀርመ ሀረሚት ጃቀፈ።

ጅግራታት ርዩዩት መዳርስ አቅኪም ምግብ ከአተካኪ

ጅግራታት ርዩዩት መዳርስ 2ይት ደረጃት አቅሊም ምግብ ሰንበት ዐባይ እብ ናይ ሰር ነሃየት ትልህያታት ትሉሉይ ዐለ።

እሊ ናይ ዓማር 15 ወምንተሐቲ ጅግራታት፡ እብ አዋልድ አስመረ ሐፈሻዊ እግል ሐላይ 6-0፡ ልምዓት እግል ሰምበል ክምሰልሁመ በሐር ቀየሕ እግል እብራሂም ሰልማን 2-0፡ ሓርነት እግል ኢሳቅ ተወልዴመድህን እብ ሪጎሌታት 3-2 ቀልበያህን።

እብ ውላድ ህዬ፡ በሐር ቀየሕ እግል ሐላይ እብ ሪጎሌ 8-7፡ ሰምበል እግል ኢሳቅ ተወልዴመድህን እብ ሪጎሌታት 5-4፡ በርክ እግል ደንደን 3-0፡ ልምዓት እግል አስመረ ሐፈሻዊ 1-0 ተዐወተው ዲሰም።

እብ አዋልድ፡ አስመረ ሐፈሻዊ፡ ልምዓት፡ በሐር ቀየሕ፡ ውሓርነት፡ እብ ጀህት ውላድ ህዬ፡ በሐር ቀየሕ፡ ሰምበል፡ በርክ ወልምዓት እት ትልህያታት ሰር ነሃየት ሓልፋም ክም ህለው፡ ምን ፈሬዕ ውዛረት ተዕሊም ናይለ አቅሊም

ለትረከበት ሐብሬ ተአክድ።

እምበል እሊመ፡ እት ፍንጌ ናይ ሰቦ ምዴርየት መዳርስ ገብእ ለህለ ጅግራታት መአንብታይት ወምግባይት ደረጃትም ሰንበት ንኢሽ ትሉሉይ ዐለ።

እብ አሳስ እሊ፡ እት ኮበሪት እግር ናይ ደረጃት መአንበት አዋልድ ዓማር 10 ወ11 ሰነት ምዴርየት ግብለት ምፍጋር ጸሓይ እግል ምዴርየት ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ 3-1፡ ምዴርየት ግብለት ምውዳቅ ጸሓይመ እግል ምዴርየት በርክ 3-1 ቀልበያህን። እት ነፍሱ ለዓማር አዋልድመ፡ ምዴርየት ግብለት

ምውዳቅ እግል በርክ 3-0፡ ምዴርየት ቅብለት ምፍጋር እግል ጋላንፍሐ 2-0 ቀልበያህን።

እት ናይ ምግባይት ደረጃት ዓማር 12 ወ13 አዋልድ፡ ግብለት ምፍጋር ጸሓይ እግል በርክ 2-0፡ ቅብለት ምፍጋር እግል ቅብለት ምውዳቅ ጸሓይ 3-1 ተዐወተዮ ዲሰን።

እብ ጀህት ውላድ ህዬ፡ ግብለት ምፍጋር ጸሓይ እግል ግብለት ምውዳቅ 4-0፡ ወምዴርየት ቅብለት ምፍጋር እግል ቅብለት ምውዳቅ እብ ሪጎሌታት 4-0 ትፈናተው።

ምን ኮበሪት እግር ውላድ

እት አስመረ፡ ተድራብ እግኬ ምደርቢን ብኪቦኬ ኬትህዩብ

ወጠንያይ ፈደሬሽን ፕሊቦል ምስል ወጠንያይት ልጅነት አሊምፒክስ እንዴ ተዓወነ ኮርስ ተሕኪም ደረጃት ሐቲ እት አስመረ ለህይብ ህለ።

ለተእሂል መደርቢን፡ እብ "አሊምፒክ ሶሊዳሪቲ" ልትመወል ለህለ እት ገብእ፡ እብ እድንያይ መሕበር ፕሊቦል ደረጃት ለቡ ወምን ኩሉ አቃሊም ዐድነ ወውዛረት ድፊዕ እግለ መጽአው እት መጃል ፕሊቦል ለሸቁ ሀድ 30 ነፈር ሻርት ዱብ ህለው።

ለተእሂል እብ ወድ መስር ላቲ እድንያይ ኢንስትራክተር መሐመድ በድራን ሹክሪ ልትህዩብ ለህለ እት ገብእ፡ እሊ እብ ብላሽ ዳርሳመ ለህለው ምህሮ መደርቢን እት አቃሊምም ክም ጌሰው እግል ልሸቀው እቡ ወበዲል መተልህየት ሽባብ እግል ለአፍሩ እብ መዕጸም እግል ልክደም ትፋኹም።

ለተእሂል እብ ሽሬሕ ወፍዕል አስክ ዮም 5 ኣፕሪል 2025 እግል ለአተላሌ ክም ቱ እመር ህለ።

ከርት ህርዲ፡ እት ብደረ ወጀት

እት ኮበሪት እግር ሌጠ እት መዓል ልውዕል ለዐለ ከርት ቤጪ፡ እትሲ ወክድ ጎነ ዱብ ብድረ ዐጀላት ዱብ መስለሐት እግል ልውዕል፡ ሰብ መቅደሪት መጃል ጅግረ ዐጀላት አተፈቀው።

እትሲ ውፋቅ እግል ልብጽሐ ለቀድረው ህዬ፡ እት ጅግረ ዐጀላት እግል ከልጠ መትባድራይ እብ ሚ ክም ለሐዘሩ ባዲ ምናም ሰበት ዐላቲ። እድንያይ መሕበር ብድረ ዐጀላት (ዩሲኦይ)፡ ጅግረ ዐጀላት ደማን ጀላብ እግል ልርከብ፡ ከርት ቤጪ እግል አስበቀት ምን እለ ሰነት ጎነ ረሰሚ እንቡቲ ህለ።

ከርት ህርዲ እት ብድረ ዐጀላት፡ አክልሕድ ክምለ ናይ ኮበሪት እግር፡ ለዐገብ፡ ለክልጠ ወመትጃግረቲ እት ብቐት እግለ ካረ መትባድራይ እብ ሐከም እግል ልትህዩብ ቲ።

እሊ ከርት እብ ከኦፎ ሸቁ እንቤ ምን ገብእ፡ ሐቆ ተሚምለ ትልህዩ እተ ህለ ወቅት፡ ለትልህዩ ወጀልሰት ኮሚሲዮራት ትትወሰቅ። ሐቆህ እግለ ከጠእ ወደ መትጃግራይ ልትህዩቡ። እምበል እግል መተልህየትም እግል ትጌገውሱብ መካይን፡ አንፋር መክተብ ወብዕዳም'መ ልትህዩብ።

ክል-ዶል ከርት ቤጪ ተህዩቤክ ምን ገብእ ህዬ፡ ምን ትልህዩ እግል ትትጠረዝትቀድር። ገሌ ምን ለአጃዜ መዋዲት ህዬ፡

- * እግል መትባድራት እት ብቐት ለካሬ ሰወጎት እኩይ
- * ገዛም ለአለበ ሾላተ አውሽፋጎት እት ብድረ ሐቆ ትረኡት
- * ፍሌንዮት ወትር ዐጀለት ብዕድ መተልህያይ ሲሒብ
- * እብ ረኣሱ፡ እዴ፡ እግር ወምንክብ እግል መትጃግራይ ደረኮት
- * አትፋርሆት ወነወ ምን ወዴ
- * ለትጎፈኦአው እቡ አግርበት ማይ፡ ቀረፍ ነብረ፡ እት መብቅያይት አካን ምን ኩሩ ወዲብ መትፈርጀት ምን ለኩፋ፡
- * አፍገርት ጣግዩት-ብድረ

ሐቅ ባብ በሐር ለትብል ጸገት እብ ሰብ ገጽ አቶብዩ ወትግራይ እብ ተእሪክ ድግም ወሐካኪቶ እት ልትግረር፡ ኤረትሮፕ ዐለም ለተአምረ ዕዱ ሙጅተመዕ ዐለም ላተ ደውለት እብ እስትቅላለ ወስያደተ ዲብ እንታመ ለአተላሌ ሀለ። እሊ ሰኒን ለነስኦ መገት ምሁራም ወአምራም ሕነ ለልብሎ አቶብዩን ረአይ በይኖም ሌጠ እንዴ ገብኦ ኢተርፊ። እትሊ እያም እሊ እት በርለማን አቶብዩ “ቅጥረት ማይ አስክ በሐር” እበ ልብል አርእስ እብ ደረጀት ሕኩመት ረሰሚ ትቀደመ።

ሐቅለ እት በርለማን መትቀዳሙ፡ እብ እማሚብ ዳርሳም ቃኑን ለልትበሀሎ ደአም ቃኑን ወተእሪክ ለኢለአምሮ አውመ ለልትበረው እት ተለቸዝያናት እት መጽእ ክም መሓደራት ለመስል ተዕበኢት አንበተው። ሰብ ሰልጠት ወቃደት ዴሽ ሀይ እት ክል መናሰበት “አቶብዩ እት ወክድ ሐጨር ሚልካይት በሐር ኖሶ እግል ትግበእቱ” እት ልብሎ እት ሐርብ ለለአትጣሕር ሀገጊ ላክፎ ትሰመዐው።

እብ ባብ በሐር እግል ልትነፋዕ ምን ልትሰኢሎ ዔብ የዐለት፡ ጠለብ ጠቢዒ ቱ። ምልክዩት ላኪን እት ሰያደት ናይለ እት ግንራራብ በሐር ለሀለዩ ድወል አጅሐፎት ቱ። ለሀገጊ አስክ ኤረትሮፕ ለትወጀሀ ምን ገብኦ ምልክዩት በሐር እት በሐር ቀየሕ፡ መትዐራድ እት ሰያደት ኤረትሮፕ ቱ። ቀድዩት ኤረትሮፕ ላኪን እት ሰነት 1991 እብ ሐሊት ዐስከርየት ወእት ሰነት 1993 ሸዑብ እብ እብ ክርንቱ ሕርያኑ እንዴ አርአ ካቲመት ቃኑናይት ለገብኦት እሉ፡ እድንዩ እብ ግዲደ አስክ አቶብያመ ለአመራተ፡ ዕዱ መነዘመት መጅልስ ቅራን ወእትሓድ አፍሪቃ ተ።

ሰያደተ ለብእተ ኤረትሮፕ እብ አሳስ እትፋቅያት እስትዕማር 1900 ወ1902 ወ1908 ሕዱድ ምድረ፡ በሐረ ወዐስተረ ባይን ወእብ ቃኑን እድንዩ ለተአከዳቱ። ሐቅ ወራር ወያኔ ዲብ አልጃርስ ለትፈረመ እትፋቅ ወእብ አሳሱ እብ ሐዲስ ለትክጠጠ ወለተአመረ ሕዱድ ሀይ ሰኒ ወአማን አብረሀይ። እት ሰነት 1964 እት መዲነት ካይሮ ሰያደት ድወል እበ ከሰስ ለትሳደቀ ውዑል ድወል አፍሪቀ ሀይ፡ ምን እስትዕማር ለትወረሰ ሕዱድ ክሉ ረአሱ ለኢልተምተም ቅርድ አተላላይ ድወል አፍሪቃቱ እንዴ ቤለ ውሱቁ ሀለ።

ሰብ ጸገት አቶብዩ ዐባይ ወትግራይ ዐባይ ለለአመጽእዎ መገት ናይ ሰለሰ

አልፍ ሰነት ምልክዩት በሐር ምን ድግም እንዴ ሐልፈ አሳስ ተእሪክ አለቡ ወእግል ሓድረት ሓለት እለ መንጠቀት ምን ገብኦ ወእብ ረይም ሄራር ለመጽእ ተጠውራት ጆግራፍየት ወደጥግራፍየት ቀደም ወግረ እስትዕማራት ለሽሬሕ ኢኮን። እት ዐለምነ ብዙሕ ሰልጠናት ገዲም ዐለ። ሚሶፖታምየ፡ ግሪክ፡ ሮማ፡ አቶማን . . . ዐለው። ዲብ እሊ አዜ ኤረትሮፕ ወአቶብዩ ለሀለ አምዳር ሰልፍ አዱሊስ ወሐር አክሱም እንዴ ወሽዐየ ለተርከሽየ ሰልጠናት ዐለዩ። እሉ እት ትሳሚ ‘ሕዱድ’ አስክ አካን ፍላን ልመደድ ነብረ’ እት ትብል ምልክዩት ሕዱድ እግል ትክለቅ ወጠኖት እግል ዐለምነ ፈትሐ ምን ኢገብኦ ደሐን ካሪ እለ ለሀለ አፍካር ኢኮን።

እብ ተእሪክየት ሐቂቀት እለ አዜ አቶብዩ ትበሀል ለሀሌት አተላላይ ናይለ ቀደም አምኦት ሰኒን እንዴ ሸንገለት ለበዴት መምለከት አክሱም ኢኮን። ተእሪክ ገበይ ምጽኦት ናይ እለን አዜ ለሀለዩ ድወል ዐለምነ ሰኒ እግለ ደርሱ፡ አቶብዩ ምስል ክፍለ አፍሪቀ (The Scramble of Africa) እብ አሮባያም ምስል ኤረትሮፕ ውበዕዳት ድወል አፍሪቀ እት ዎሮ እያም ለትክለቀት(ለትከወነት) ተ። ኢጣልየ ሰልፍ እግረ ዲብ ዐሰብ ክም ከሬት ለሐር እግል አቶብዩ ክም ደውለት ለከወነየ ሐጺይ ምኒሊክ ሺመቱ ጸብጥ የዐለ። ቀደሙ ሀይ እግል እለ ናይ ዮም አቶብዩ ክም ሐቱ ደውለት እት ሕድ እንዴ ከምክመ ለመረሐ ንጉሰ ልግበኦ ወሹም የዐለ። ኢኮን እግል ክለ ሰራመ እንዴ ከምክመ ለደይረ መልክ የዐለ።

እምበልለ ምስል ዴሽ ጢላን እንዴ ትጋደበ ምን ዶገሊ ለአቅበለ ሐጺይ የሐንሱ፡ ምን ክሎም ለዲብ ለትፈናተ ባኮት ናይ አቶብዩ ዮም መልኮ ለዐለው ነገስ ወረእስታት ግንራራብ በሐር ለሸእግ አለቦም። ምድር አሮሞ ሐጺይ ምኒሊክ እት ሰነት 1900 እብ ሐሊቱ ለወረዩቱ። ከለ እብ ወራር ንጉሰ ሸወ ዲብ እለ ናይ ዮም አቶብዩ ለተሐበረ አሮሞ ተእሪክ አክሱም፡ ነገስ አምሐረ ወትግራይ ተእሪኩ ከአፎ ገብኦ፤ ሸዑብ ኤረትሮፕ ሀይ እምብል ለሰላስ ሰነት እብ ከይነት አሚሪክ ወሰብ ምውዳቅ ሰልፍ እብ ፈደሬሽን ወሐር እብ እልትሓቅ ምስል አቶብዩ ለትጸመደ እቱ እያም ምስል እቕጣዕዩን ወነገስ አቶብዩ ተአትራክብ የዐለት እሉ። እብ ፍንቱይ

እድንያይ ቃኑን በሐር ሚቱ? ሸዑብ ምፍጋር ወምውዳቅ ጸሓይ ወበሐር ቀየሕ፡ ዝያድ አርበዕ ምኦት ሰነት ሐንቱ መምለከት ዑሰማንዩት፡ መሰር፡ ጥልያን ወእንግሊዝ ነብር ነብረ።

እድንያይ ቃኑን በሐር ሚቱ? ዲብ እለ ዐለም 44 ባብ በሐር ለአለበን ድወል ሀለዩ። ምን እለን አቶብዩ እንዴ ወሰክከ ለ16 ዲብ አፍሪቀ ለሀለያተን። ሐቅ መትነፈዕ ባብ በሐር ወሕርየት አትግገዝ መምተልካት ሰኦል ቃኑናይ ናይ እለን ባብ በሐር ለአለበን ድወል ቱ። እሊ ሐቅ እሊ ሚ ክምቱ ወንዛም መትነፍዖቱ ወተእሪካይት ሰለል ምጽኦቱ ፍሂም ሀይ ምህምቱ።

ዲብ አሮብ ጅላብ ነኦይሽ ለሰ’ቤ እቱ ራይን ለልትበሀል ነሀር ሀለ። ምን ሰዊስ እንዴ ትበገስ እብ ሕዱድ ፈረንሳ ወጀርመን እንዴ አበለ እት ደውለት ኔዘርላንድስ መዲነት ለለአተምም ዝያድ 1200 ኪ.ሜ. ሪም ለብኦቱቱ። ሰዊዘርላንድ ባብ በሐር ሰበት አለበ እትሊ ነሀር እሊ ሐር ሐረከት ጅላብ እግል ተሀሌ ለትሰሚሕ እትፋቅየት እግል ተሀሌ ምን ጠልበት፡ እት ሰነት 1804 እብ ውዑል ሼነ ለልትአመር

እትፋቅ ትፈረመ። ሐቅሁ ሀይ እብ ሙእተመር ሼነ ለልትአመር ሕርየት ሰቢ ጅላብ እምበል ዝዘ እት ክሉ እድንያይ አንሃር ወምኑ ላቱ ዒኑ ወሓይዝ ለትብል እትፋቅየት እት ሰነት 1814 ትፈረመት።

ሐቅ እሊ እት ሰነት 1921 እብ‘ውዑል ባርሲሎን’ ለልትአመር ሐር አትሐላላፍ ወሐረከት መምተልካት እብ ገበይ ባቡር ወመራክብ ደማንት ለለሀይብ ወደማን ናይለ ለአትሐላልፈ ድወል እት ሕሳብ ለአተ እትፋቅ ገብኦ። እት ሰነት 1965 ‘ውዑል ኒውዮርክ’ ለልትበሀል ሐቅ ሐርየት መትሐላላፍ እት በሐር ለለኦደምን እትፋቅ ሐቅለ ትበጸሐ እት 1967 ዲብ ፍዕል ወዐለ። እት ደንጎበ ሀይ፡ እብ ፍንቱይ ሀይኦት መነዘመት መጅልስ ቅራን ምን ሰነት 1970 አስክ 1980 ሐቅለ ገብኦ ሀድግ፡ እት ሰነት 1981 እብ ሰሚት “ቃኑን በሐር” ለልትአመር እድንያይ እትፋቅያት ትበጸሐ ወዲብ ሰነት 1994 እት ዐመል ወዐለ።

እት “ቃኑን በሐር” መጅልስ ቅራን እት ቅስም X ናይለ እትፋቅ፡ ማዳት 124-132 ሐቅ መትነፈዕባብ በሐር ናይለ ባብ በሐር ለአለበን ድወል ለሸሬሕቱ። ማዳት 125 ሀይ እት ሰለስ ቅስም ለትክፈለት

እት ትገብኦ፡ ዝያድ እብ ዋድሐት እግለ ሐቅ መትነፈዕ ባብ በሐር ክምስልሁመ ምን ወአስክ በሐር ወምድር ሕርየት መትሐላላፍ ለከሰስ ገብኦ እት ሀለ፡ ነኦይሽ ማዳተ ክምእነ ልብል፡-

ማዳት 125 (1) ባብ በሐር ለአለበን ድወል ባብ በሐር ምን ወአስክ በሐር ናይ መትነፈዕ ሐቅ ለሀሌ እለን። እብ ተውሳክ፡ እት እድንያይ ማያታት ወምስሉ ለልትጸበጥ ከፊል ምድር እግል ልትሐረከ ሐቅ ለሀሌ እለን። እብሊ ሀይ ለባብ በሐር አለበን ድወል፡ እብ ምልክዩት ናይለ ለአትሐላልፈ ድወል ክሉ ጅንስ ናይ ምድር ወበሐር መዋሰላት እግል ልትነፈዕ ቀድረ።

ማዳት 125 (2) ንዛም ወገበይ መትነፈዕ መትሐላላፍ እብ ውፋቅ ናይለ ባብ በሐር ለአለበ ወለተሓልፍ ደውለት እብ ክልኢተን ጀሀት አው እብ ሸቢህ ናይ መንጠቀት አውመ ናይ መንጠቀት ውፋቅ ገብኦ።

ማዳት 125 (3) መትሐላልፈት ድወል እት ምድረን ሐቅ ታምም ናይ ሰያደት ብእተን፡ ባብ በሐር ለአለበን ድወል ለትትሀየበን ክድመት

ተን ለሸቅየ። ለእትፋቅየት መትነፈዕ ባብ በሐር እብ ክልኢ ጀሀት፡ እብ ሸቢህ መንጠቀት ወእብ መንጠቀት እግል ልግበኦ ቀድር። ሐቅ ሕርየት በገ ወያኔ ኖሱ “በሐርም እንሳሆም ለአሰትወ” እንዴ ቤለ አስክ ልትጋረፈ፡ አቶብዩ እብ ውፋቅ ክልኢተን ጅሃት እብ ሚነት ባጼዕ ወዐሰብ ትነፈዕ ዐለት። እብ ጅቡቲ፡ ሶማል፡ ኬንዩ ወሱዳንመ ብዙሕ ሕርያናት እንዴ ጸብጠት ክድመት ሚነት ዲብ ትረክብ ጸንሐት።

በሐር ለአለበ ደውለት ቦሊቭየ ምን 1904 እንዴ አንበተት እብ ናይ ቺሌ ሚናት እብ ውፋቅ ትነፈዕ ዐለት። ምናተ ክምእነ አዜ ዲብ አቶብዩ እንርእዩ ለሀሌነ መግሀፍ ወቅንኦ ለአትሻኩተዩ ፡ ቦሊቭየ እት ሰነት 2013 ምልክዩት ባብ በሐር ለአሰትሀለኒቱ” እንዴ ትቤ ዲብ እድንያይት መሕከመት (ICI) ሸኬት። ምናተ ሐቅ ናይ ሐምስ ሰነት ሸከ ወምግት ለሸክወት ትረፈደት። ክም በዲረ እብ ውፋቅ እግል ትነፈዕ ትቀረረ።

ለዐለም ለሰቀቱ ወራር ዒራቕ እት ኩዌይት ክምእነ ማርሐት አቶብዩ ወድወ ለሀለው መግሀፍ ለደረከዩ መዕዩን ቱ ለዐለ።

አቶብዩ ናይ እቅትሳድ መሻክለ ምስል ምልክዩት ባብ በሐር እንዴ አትጸበጠዉ እግል ልሸርሕዉ ለጀርቦ እንሰሚዕ ሀሌን። እሊ ላኪን ለሐልፈ ተእሪክ እብ ዐበዩ አፍሂም ቱ። አቶብዩ እብ ከይነት ሰብ ምውዳቅ ሰላስ ሰነት ሚናት ኤረትሮፕ እት ምልክዩተ ባርድ ዐለ። ዲብ እሊ ሚናት እሊ ክም ምራደ ትነፈዕ ዲቡ ለዐለት አዋንመ ምን ገብኦ አቶብዩ ምን ድብር ወሐገሌብ ወምን ሰፍረ ወአከይ መንበር እቡሪት ኢኮን። እት ዐለምነ እብ ዕላመት ሰፍረ ትትአመር ክም ዐለት ለልትረሰየ አለበ።

ክም መከምከሚ፡ ብዝሐ ሸዑብ፡ ቅርብ እት በሐር፡ ሞላድ ወአሰል ናይ እት ሕዱድ ለሀለ ገባይል፡ ድግም ሶብ ወኖበ እት እድንያይ ቃኑን በሐር በታተን ቅቡልየት አለበ። እሊ አዜ እብ ሕኩመት አቶብዩ ገብኦ ለሀለ ምን ቃኑን ለፋግር ተዕበኢት አቶብዩ ለለአዜ ወቀድያት ዐፈር ወኦጋዴን ለልሃርስ ቱ። እብ ዓመት ሀይ እትፋቅየት እትሓድ አፍሪቀ ናይ 1964 ለከይድ ወእግል ክለ አፍሪቀ ኢመስኩብት ወመትፈራታክ ለሰብብ ዲባቱ። እብሊ ሀይ እብሊ ገብኦት ትግበኦ ጀሀት ቅቡልየት እግል ልርከብ ኢቀድር።

ዔማት፡ ጀ/ሐ/ኤርትራ